

El setmanari
de més
difusió de
Catalunya

Catalunya Cristiana

*Des que l'home para de
conversar amb el cel,
comença l'infern a dirigir-li
la paraula.*

P. Faber

Director:
Joan E. Jarque i Jutglar

SETMANARI PÚBLIC D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSES

Any V N.º 256

Setmana del 19 al 25 d'agost del 1984

50 Ptes.

AFINANT

Descobriment i evangelització

Ja fa un temps que se sent a parlar dels preparatius per a la celebració, el 1992, del cinquè centenari del descobriment d'Amèrica. Hi ha comissions que hi treballen, i alguns projectes comencen a prendre cos. Els bisbes de l'Amèrica Llatina han parlat de no descuidar l'aspecte cristià d'aquell esdeveniment i l'assistència del Papa a la reunió del CELAM, a Santo Domingo, el proper mes d'octubre tindrà el caire d'una inauguració d'aquestes celebracions centenàries pel que fa a l'Església catòlica.

Ningú no trobarà estrany que els catòlics celebrem aquella gesta. El descobriment d'Amèrica representa, no sols un eixamplament del nostre món conegut, sinó també l'obertura a la fe cristiana de tot un continent. Avui les nacions que van des de Mèxic fins a cap d'Hornos són les que, estadísticament, ofereixen el nombre més elevat de batejats per habitants, el catolicisme hi està fortament arrelat i constitueixen una esperança per a l'Església, per més d'una raó; entre altres, el floriment de les vocacions als ministeris i a la vida consagrada, malgrat que hi hagi grans diferències entre una nació i l'altra.

Ara bé, la celebració centenària no serà pas tot flors i violes per al catolicisme. Ja es comencen a sentir algunes veus discordants... No ens fa pas por la "veritat", però tenim el dret d'esperar que es digui "tota la veritat i sols la veritat" sobre aquella innegable gesta missionera.

Joan E. Jarque i Jutglar

SUMARI

La Conferència Mundial de Població.

Pàg. 11

Trobada ecumènica a Montserrat.

Pàg. 17

La carmelita Cristina Kaufmann.

Centrals

L'ONU, d'acord amb el Vaticà

NO A L'AVORTAMENT COM A MÈTODE DE

PLANIFICACIÓ

FAMILIAR

La posició de la Santa Seu i dels Estats Units s'ha imposat a la conferència internacional de la Població, que s'ha celebrat a Mèxic. La proposta vaticana segons la qual l'avortament no pot ser considerat com un mètode de planificació familiar, fou aprovada per àmplia majoria, amb l'oposició de la Unió Soviètica, els seus països satèl·lits i la Xina comunista. Poc abans el delegat dels Estats Units havia anunciat que la seva Administració suprimirà tot suport econòmic a les multinacionals de la contracepció i l'avortament.

FANO (Adriàtic). — El papa Joan Pau II expressà la solidaritat de l'Església amb el món de la pesca en visitar el dia 12 propassat el port pesquer de Fano, el més important de la costa adriàtica d'Itàlia.

El Sant Pare celebrà la Missa en un altar muntat sobre un pontó anclat a 30 metres de la platja i unit a aquesta per una rampa metàl·lica. Hi assistí una multitud de més de cent mil persones. El Sant Pare comentà en la homilia com Jesús comentà en la homilia com Jesús s'aparegué caminant sobre les aigües als seus deixebles, i exhortà els pescadors a "viure coherentment la fe", reconeixent que no és gaire fàcil això "en l'ambient de la societat moderna marcada pel materialisme".

Joan Pau II pujà a bord d'un pesquer, per anar mar endins: retré un homenatge als pescadors morts en alta mar.

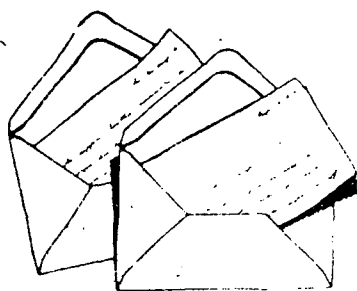

Finalment el Papa compartí el dinar amb 870 pescadors, que fou servit per les mares i esposes

d'aquests. El menú presentat al Papa era redactat en llatí i en dialecte local.

El propassat dia 6, festa de la Transfiguració del Senyor, renovaren els seus vots, amb motiu dels seus cinquanta anys de vida monàstica, els pares Cebrià Baraut, Ireneu Segarra, Gregori Estrada i Romuald M. Díaz. A l'homilia de la Missa, l'abat, pare Cassià M.ª Just, també va fer memòria d'altres dos monjos: Dom Narcís M. Vilar, assassinat el juliol del 1936, i el pare Estanislau M. Llopert, actualment al Japó. A més dels monjos esmentats, celebraren el jubileu dels seus vint-i-cinc anys el pare Cebrià M. Pifarre i el germà Bartomeu M. Ubach, diaca.

Que per molts anys!

cristians, que tantes vegades ens hem sentit "acomplexats" davant dels avenços de la Ciència en terrenys que al filòsof cristià el preocupen intensament.

dia. L'esposa de Berlinguer, catòlica, també ens podria parlar d'una creu exactament igual que la que presidia la manifestació de Seül.

Jordi Roig i Sans

Lluís Cuéllar
Catedràtic de Filosofia

A Francesc Nicolau

Voldria fer arribar a Francesc Nicolau la meua felicitació pel seguit d'articles que, amb el títol general de "Cultura científica", ha estat publicant i encara publica sobre temes candents de Física, Astronomia i Biologia. Nicolau domina la matèria que exposa i a més a més, té el do de saber fer divulgació científica d'altura amb una expressió a l'abast de tota persona mitjanament culta. Combinació ben difícil, pedagògicament parlant. Acabo de llegir l'article en què parla de l'experiment de Michelson-Morley sobre l'existència problemàtica del famós "éter", i confesso que ha estat la gota que fa vessar el vas de la meua admiració: l'enhorabona, Francesc Nicolau. I l'enhorabona també als directius de la revista-setmanari nostre, tant estimat, perquè amb el temps ha anat millorant tant en quantitat (més nombre de pàgines) com en qualitat (continguts interessants i variats). Jo li vull suggerir a Nicolau que reculli tots els seus admirables articles i miri de publicar-los en forma de llibret. Faria una bona obra i ell en treuria —n'estic segur— un substancial benefici. Jo, personalment, em quedo esperant que es decideixi pel bé de tots, i en particular, dels

Al doctor Vicenç Nolla

Em plau felicitar al Dr. Vicenç Nolla per l'escrit a CC del 29-7-84, sobre moviments d'Església; però hi ha quelcom en l'escrit de l'admirat Dr. Nolla que no acabo d'entendre.

Crec que "enfrontar" la manifestació de Seül amb motiu de la canonització de cent tres màrtirs coreans, i la de Roma, al Laterà, per l'enterrament de Berlinguer, no és bo per a fer-ne un contrast. Més aviat caldria "capitalitzar" per Déu Amor tota actitud honesta, que és el que feren nombrosos catòlics fent homenatge pòstum a l'honestat reconeguda d'un home. Caldria separar l'homenatge a una ideologia, de l'homenatge a un home bo, si és que això és possible, tenint en compte allò del "blat i el joll" que fins i tot afecta la mateixa Església.

Crec que molta gent de l'enterrament de Berlinguer al Laterà s'haurien trobat bé a la manifestació de Seül. Tota actitud d'estimar es transcendeix o es divinutza per si mateixa, ja que tot el bé pertany a Déu que, jutjarà amb misericòr-

"Per una medicina més humanitzada"

D'acord amb el Sr. Joan Corbella pel reportatge a CC del 29-7-84, "Per una medicina més humanitzada" que subscriu. Només vull recordar que convindria treure el dubte "pejoratiu" si és que el té, en l'afirmació: "Jo crec que hem de deixar aquestes qüestions als polítics o als metges que fan política"; si més no, podria induir a confusió als de moral còmoda.

De metges que fan política jo en conec de militants a un partit democràtic-cristià. Estant present a un congrés d'aquest partit vaig ser testimoni de com es pot treballar a favor de lleis justes a favor per exemple d'allò que vol defensar el Sr. Corbella.

Tinguem present que el militant sense càrrecs públics o polítics paga els seus diners per treure les castanyes del foc dels qui sovint el critiquen i a més no cobra. Fer política en aquest cas és incòmode. Recordem que Lleó XIII digué que la política, el compromís (difícil), és una de les formes modernes de la caritat.

Jordi Roig i Sans

avisos i comunicats

LLIGA DE LA MARE DE DÉU DE MONTSERRAT.— "La Lliga de la Mare de Déu de Montserrat, celebrarà una missa a la Basílica de Santa Maria del Mar de Barcelona, el dia 11 de setembre a les 10 del matí, en sufragi pels que moriren i patiren per haver-se rnantingut fidels a la seva Pàtria.

Per aquest motiu, convidem a tothom que vulgui participar-hi i a pregar junts.

Així mateix fem una crida als orfeons, corals i cantaires, perquè s'uneixin amb nosaltres, amb un repertori de cants en comú que assajarem un quart d'hora abans".

OBRA DELS EXERCICIS ESPIRITUALS.— EXERCICIS ESPIRITUALS en complet recés, se celebraran a Montserrat els dies 10 al 15 de setembre, per a homes, en català, dirigits pel pare Vigo, S.J. També a Montserrat en el mateix mes, del 25 al 29, per a senyores i senyoretes, dirigits pel pare Sánchez, S.J.

Per a informació i inscripcions a la O.E.P., c/ Duran i Bas, nº9, tel. 301 16 26.

CONFRARIA DE SANT MAGÍ.— Demà dia 20, celebració litúrgica de Sant Magí, a la parroquial basílica de Santa Maria del Mar de Barcelona, a dos quarts d'onze del matí. A dos quarts, de vuit del vespre, a la mateixa basílica, missa en sufragi dels confreres difunts.

Solsona

"EXERCICIS DEL POBLE DE DÉU". El senyor bisbe de Solsona, monsenyor Miquel Moncadas y Noguera, dirigirà personalment una nova tanda d'Exercicis per al Poble de Déu. S'han escollit els últims dies del mes d'agost: del 29 d'agost al vespre fins a la tarda del dia 2 de setembre.

Són unes tandes obertes a tothom: joves, adults, tercera edat, matrimonis, sacerdots, religiosos/es... Tota hora és bona per aprofundir la joia i l'esperança de la fe!

Les despeses de pensió són cobertes de manera anònima, lliure i voluntària.

Inscripcions: Santuari del Miracle (Tel. 93 - 811 00 45).

AJUDA'NS A SALVAR UNA VIDA!

- **TELÈFONS DE LA VIDA:**
204 71 11 i 247 31 20
- Centres d'acollida de mares amb problemes.
- Ensenyament de planificació familiar natural.
- Grups de joves PRO-VIDA que promouen una cultura de la vida.

PRO-VIDA
ASSOCIACIÓ PRO RESPECTE
A LA VIDA HUMANA
Bonaplata, 42, 1.ª
08034-BARCELONA

**COL-LABORI PERSONALMENT
O FENT-SE SOCI**

Que res no es perdi!...

La vida, a qualsevol nivell, és una acumulació de CONEIXEMENTS i d'EXPERIÈNCIA. És qüestió, doncs, d'APROFITAR-LOS TOTS, per insignificants que ens puguin semblar... i que mai no ho són!

Un grup d'amics es proposa d'ESTABLIR CONTACTES entre les persones que necessiten i les que poden proporcionar algun CONSELL, ASSESSORAMENT, ENSENYANÇA, AJUDA d'ordre pràctic. (mai econòmic).

Aquest intercanvi afavoreix tant el qui rep com el qui dóna. Per tant, SI POTS DONAR FES-HO I SI NECESSITES DEMANA...
Dirigeix-te a: "CONEX", (CONEixements i EXperiència)

Aragó, 344 -pral. Apartat, 5.145
08009 - BARCELONA

AVUI

Prensa Catalana S.A. Consell de Cent, 425, Barcelona, 9. Tel. 246 60 00 (10 línies) Telex 54063.

VULL REBRE INFORMACIÓ, SENSE CAP COMPROMÍS, DE LES CONDICIONS I MODALITATS DE SUBSCRIPCIÓ AL DIARI AVUI.

NOM I COGNOMS

ADREÇA

POBLACIÓ

BARCELONA, A DEL

PREMSA CATALANA, S.A.
Consell de Cent, 425, 6è - Barcelona-9

EDITORIAL

L'única esperança

Les Nacions Unides —pràcticament tots els Estats del món— es preocupen de tant en tant de la població del nostre planeta que, diuen, serà catastròfic a finals de segle, si no s'hi posa remei. Fa deu anys tingué lloc a Bucarest una conferència mundial sobre aquest tema que, avui, es torna a discutir a ciutat de Mèxic.

El tema és seriós i complex. Les dades del problema són aparentment clares i eloqüents. Es tracta de càlculs fàcils, de progressions geomètriques, basades en xifres conegudes: avui la població del món és de 4.750 milions de persones; l'increment anual mitjà és de 1,7%; l'any 2000 serem per tant, 6.206 milions d'habitants a repartir-nos la nostra terra i els aliments que pot produir. El que ja no és tan clar són els principis que s'han d'aplicar davant d'aquest problema i, per tant, les solucions que es poden considerar vàlides. Les posicions dels uns i dels altres són bastant allunyades i és natural que sigui així.

La primera cosa que, creiem, s'ha de remarcar és el mateix fet de plantejar-se un problema universal en un fòrum comú. Malgrat el principi "sagrat" de la sobirania dels Estats, tots admeten que hi ha afers que els atenyen a tots. La humanitat comença a adonar-se que és un tot amb un destí comú. El que li manca, tanmateix, és tenir una visió comuna —una "weltanschauung"— correlativa al fet, evident avui, de constituir un món comú. I no la té perquè no es mou pels mateixos principis capaços de sostenir-la i d'inspirar les solucions justes. Teilhard de Chardin ho va preveure: El món, esdevingut "nooesfera" —món pensant— camina vers la seva unitat conscient. Aleshores, es plantejaran els grans problemes de fons. I si s'arribés a la conclusió, fatal, que el món no té cap eixida més enllà d'ell mateix, el més lògic, serà el declarar la vaga universal. La humanitat es refusarà de continuar endavant.

Perquè la gran qüestió fonamental, que encara ningú no es decideix a plantejar clarament, no és pas l'ordre estadístic o ecològic, sinó que és cruament teològic. Si l'home és allò que hi ha al capdamunt de l'evolució, si l'evolució s'ha aturat en arribar a l'home, aquest és el fi de totes les coses i li pertoca a ell donar-los un final "humà": la mort.

La conferència de Mèxic sembla que ha arribat a adoptar la recomanació —les Nacions Unides no poden fer res més que recomanar-se coses les unes a les altres; després cada Estat resta lliure de fer el que li plagui— de no emprar l'avortament com a mitjà per a regular el creixement de la població al món. I aquesta recomanació s'ha acceptat gràcies a la insistència del minúscul Estat del Vaticà, entre altres. Però ja és molt que hi hagi qui ha sostingut la validesa de l'avortament, de la "mort", com a solució al problema de la supervivència dels "altres"; de quins? i fins a on? S'adonen que la solució simètrica a la de l'avortament és, inevitablement, la de la supressió de "les vides inútils o massa carregoses pel contribuent"? Tanmateix, si tots hem de "morir del tot" al capdavant, no es veu perquè no sigui vàlida una solució de "mort calculada" —dels nonats, dels invàlids, dels ancians, etc.—. I quan s'acabin els recursos naturals, que són limitats, per què no el suïcidi total de la humanitat?

Parlem molt avui, els cristians, que la nostra fe ens ha de portar a un compromís seriós amb tots els homes, amb els pobres primer. ¿Voleu dir que tota la humanitat no es summament pobra i alienada si no creu que l'evolució —la creació— s'encamina cap al Crist Total? Quan confessem que Ell tornarà al final del temps, afirmem l'única esperança per a un món clos sobre ell mateix.

La TV prehistòrica

Diu la meva germana que, en la nostra infantesa, com sigui que no existia la televisió, havíem de recórrer a la televisió prehistòrica: la imaginació. I jo li responc que mai més no s'ha conegut una televisió millor, i que mai no se n'inventarà una altra de semblant. Perquè a la imaginació hi teníem tots els canals a la nostra disposició: no calia suportar que ningú no ens adoctrinés des d'ideologies que no fossin l'elegida, i mai cap Ikagami no filmà amb colors tan bonics com aquells que a cadascú de nosaltres elegia i s'inventava com volia.

Sento una mena de compassió davant dels infants d'ara, als quals ja els ho donem tot inventadíssim. ¿Per què ha de fer l'esforç d'imaginar quan, cada dia, els bombardegem amb imatges des que surt el sol fins que se'n van a dormir? La seva Blancaneus no podrà ser la que ells es fabriquen: per força serà la que Disney els va donar encadenada. Els seus somnis seran plens de barrufets prefabricats i, quan llegeixin Juli Verne, pensaran que és un senyor que va escriure allò que ells ja han vist a les pel·lícules de la tele. Tot és més còmode. Tot és infinitament menys creatiu i, per tant, molt menys fecund per a llurs ànimes.

Nosaltres vam tenir la fortuna de viure costa amunt, tenint moltes hores per omplir amb somnis i imaginacions. I pel que recordo, en aquell temps la fantasia funcionava. L'Astorga infantil en la qual vaig viure tota ella era feta com per viure una faula. Cada cantó tenia una llegenda. Sabíem molt bé on i com va dormir Napoleó quan va estar allí, vèiem avançar els exèrcits romans pel baix de les muralles, el lleó de Santocildes lluitant amb una àguila francesa era gairebé com tot un curs d'història.

Però el millor era que també omplíem d'imaginació la petita vida de cada dia. A casa, per exemple, passàvem mig desembre fabricant coses per Nadal i l'altre mig elaborant bromes pel dia dels Innocents: bombons falsos plens de cotó amarat de vinagre, anous curosament buidades i tornades a tancar amb més cura plenes de serradures, braços de gitano en els quals la crema cobria un tronc de fusta. La inocentada no era una cosa improvisada. S'elaborava com una veritable peça teatral. I un any succeí que la coca de trampa fabricada per la meua mare va passar, un dia del Innocents, de casa en casa fins arribar a la meua, per obra i gràcia d'algú que no sabia que la meua mare era la fabricant original. Tot era molt senzill, una mica primitiu. Però totes aquelles bajaneries ens feien viure i eren, en definitiva, la manera com ens manteníem units i calentons. Eren, ho recordo, aquells que després s'anomenaren "anys de la fam", els quals crec que avui els puc aplicar allò que "de menjar, no menjàvem, però de riure, ens en fèiem tips". Tal vegada per això avui, quan els meus amics només expliquen les amargors d'aquells anys, jo només puc recordar hores felices, perquè allí on la realitat resultava amarga, nosaltres hi posàvem el miracle de la imaginació...

L'hauríem de reivindicar ara en aquest gran temps d'esterilitat col·lectiva. Perquè temo que no sigui cert això que els invents moderns estiguin eixamplant el món. Estan, és cert, fent-lo més confortable, però no sé si més ample. Llegeixo, per exemple, en els periòdics,

que arreu del món el vídeo està derrotant el llibre, que la gent prefereix "veure" una novel·la que llegir-la, que ja comencen a existir revistes en vídeo-cassette i que, no tardarà gaire, tindrem periòdics filmats. I em pregunto si tot això serà un progrés.

M'ho pregunto perquè, com que el llenguatge oral és molt ben fet, resulta que, quan llegim, fem passar les paraules pels racons de la imaginació per a millor entendre-les. Però el dia que entenguem i vegem les coses directament, haurem de jubilar la nostra imaginació tal com les màquines modernes van absorbint el treball de les mecanògrafes i linotipistes. I es produirà, dintre cadascú de nosaltres, quelcom terrible: l'aturament de gran part de la nostra ànima.

Tots tenim ja una part de l'ànima aturada. Diuen els científics que l'home usa, més o menys un 20 per cent del seu cervell. El dia en que renunciem a la imaginació, ¿ens quedarà alguna cosa? Segurament gastarem menys fòsfor mental, però serà a canvi de desposseir la nostra ànima de la poca creativitat que li resta.

Per això la veritat és que no canvio la meua infantesa per la dels menuts d'avui. Menjàvem i vestíem no tan bé. No coneixíem un estiueig a la platja fins a l'edat dels pantalons llargs. Però estrenàvem i usàvem la imaginació molt abans. Els infants d'ara ja no la necessiten. L'han substituït per una imaginació de tercera: per aquesta caixa màgica de la que estem tan cofois quan, com una silenciosa solitària, ens està devorant un dels nostres millors dons: la imaginació.

J.L. Martin Descalzo

**Catalunya
Cristiana**

Difusió
controlada
per O.J.D.

Edita: EDICIONS TERRA NOSTRA, S.A.
Redacció y Administració: C/. València, 244, 2on. 08007 Barcelona
Tels. 215/2739 - 2805 - 2433.
Publicitat: EDICIONS TERRA NOSTRA, S.A.
Impressió: Publicacions Periòdiques i d'Arts Gràfiques, S.A.L.
Dipòsit Legal: B.3030 - 1958

Suscripcions:

Catalunya: 2.500 pessetes; reste de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal: 3.000 pessetes.
Europa: 7.000 pessetes.
Amèrica, Àfrica i Filipines: 10.000 pessetes.
Oceania: 12.000 pessetes.

Gerents interessats en
algun candidat truqueu
a l'Associació Cristia-
na de Dirigents. Tels.
319 77 21 - 318 79 77.
(De 5 a 8)

TREBALL

Oferiments

SRA. "CANGUR"

O tenir cura d'ancians.
Contracte mercantil.

ASSESSOR

D'indústries tèxtils.
Contracte mercantil.

VENEDOR

De nivell o cap de vendes
béns industrials.
INEM 18.808.007

ADJUNT

A gerència amb molta expe-
riència.
Contracte mercantil.

AUXILIAR

Administrativa.
INEM 31.282

PINTOR

Decorador-estucador.
Contracte mercantil.

CONSULTOR-

Analista d'empreses amb
gran experiència.
Contracte mercantil.

AUXILIAR

administratiu.
INEM 109.678

ADMINISTRATIU

Expert, amb alemany i fran-
cès.
Contracte mercantil.

ENGINEYER TÈCNIC

Especialista tintoreria i
"aprestos".
INEM 49.569 D.

ADMINISTRATIU

auxiliar comptable i caixa.
INEM 19.475.446

APARELLADOR

Contracte mercantil.

ADJUNT

A Direcció, comptable o cap
de magatzem.
INEM 40.006

SECRETÀRIA

Investigació i Relacions
humanes. INEM 21.089.846.

DEPENDENTA

Administrativa.
INEM 43.463.

SOTS-DIRECTORA

O responsable d'un departa-
ment, encarregada d'una
botiga, relacions públiques,
assistenta social.
INEM 0/4.119.321.

AUXILIAR

Administrativa en pràcti-
ques matins.
INEM 31.705.

CAP

De vendes o cap de magat-
zems.
INEM 18.533.853.

DIRECTOR

Comercial sector auxiliar
Construcció i Béns d'equip.
INEM 15.730.426.

GERENT

O executiu d'alt nivell.
Contracte mercantil.

CAP ADMINISTRATIU

INEM 14.367.157

DIRECTOR-GERENT

O director-industrial amb
experiència. Contracte mer-
cantil.

ADJUNT COMERÇ EXTERIOR

INEM 22152435.

ENGINEYER SUPERIOR

Amb experiència en Direc-
ció. INEM 20854001.

DIRECTOR

De fàbrica de productes quí-
mics.
Contracte mercantil.

AUXILIAR

Administrativa.
INEM 34.788.

AUXILIAR

Comptable; facturació, cai-
xa per transports, magat-
zems, etc. INEM 1.820.056.

AUXILIAR

Comptable administratiu
només matins.
Contracte mercantil.

VIATJANT

Especialitzat en material
audiovisual.
Contracte mercantil.

AUX. ADMINISTRATIVA.

INEM 18.882.454.

ESPECIALISTA

En comptabilitat analítica,
planificació financera, cos-
tos, control de gestió i co-
neixedor temàtica fiscal.
Contracte mercantil.

ADMINISTRATIVA-

Recepcionista amb expe-
riència.
INEM 17.448.822.

VENEDORA

objectes regal i sanitaris.
INEM - 115.429.

OFICIAL 1.ª EBENISTA

INEM 23.318.186.

DIRECTOR ADMINISTRATIVO

Con experiència. Contrato
Mercantil.

ADMINISTRATIVA I-O DEPENDENTA

INEM 35.432.803.

OFICIAL 3.ª TORNER

INEM 36.491.459.

SECRETÀRIA

De gerència o advocat.
INEM 111.496.

ADMINISTRADOR

Experiència fiscal, compta-
ble i financera. Contracte
mercantil.

ENG. TÈCNIC TINTORERIA I APRESTS.

INEM 49.769.

ADMINISTRATIVA

amb experiència.
INEM 20.302.647.

AUXILIAR ADMINISTRATIU

INEM 23.265.679.

SECRETÀRIA

Gerència i experta export-
import. INEM 37.988.149.

AUXILIAR

Administrativa i relacions
públiques. INEM 38.478.
279.

AUXILIAR ADMINISTRATIVA

O dependenta. INEM
35.053.491.

AUXILIAR ADMINISTRATIVA.

INEM 36 969 329.

ENGINEYER,

industrial, adjunt direcció
general. INEM 48.383.

SANTA MARTA

Servei a domicili de ATS, IN-
FERMERS, PUERICULTO-
RES, AUXILIARS. Informes:
Tel. 245 37 58.

SANTA CECÍLIA

Cura de malalts i nens, A.T.S.,
infermeres, auxiliars clíni-
ca, vetlladores, puericulto-
res, cangurs.
C/. Pelai, 12, 2n. K. Telèfon:
301 47 00.

LLOGARÉ

Habitació a Sra. respectable.
Lloc cèntric. Sol.licitaré in-
formes. Truqueu al 257 04
02.

TEAS

Taller escola d'Arts Sumptuàries
Centre d'Educació especial

Dedicat a disminuïts psíquics
A partir dels setze anys

Taller especialitzat
Esmalt sobre metall-ceràmica
Tapis i estora

Cultura General

Recuperació Física-Logopedia
"CLUB-ESPLAI"
Assessorament psiquiàtric
i psicològic

Informació: 215 69 77
de 12 a 14 hores

TRUQUI'M. Tinc ampli curri-
culum, sóc en atur. Tel.:
259 10 79.

DESITJO cartejar-me amb
amics i amigues seglars,
edat 18 a 25 anys. Tema
prefer. religió. Zones de
Moià i Ripoll. Segells, natu-
ralesa i cultura. Serietat.
Escriure a Antoni Ros, Car-
tagena 294-2-2.ª, 08025-
Barcelona.

Vendes

VENDA

xalets prot. oficial, 3 cam-
bres dobles, bany complet,
cuina equipada, menjador-
estar amb llar de foc, garat-
ge magatzem, jardí i valla.
Lloc Joncosa Montmell
(Vendrell-Tarragona). Infor-
mació: Tel. 93/345 65 94.

✉ Apartado de Correos 35

VENDA DE XALETES I APAR-
TAMENTS en els millors in-
drets de L'Escala (Costa Brava).
Preus interessants. FINQUES
GUANTER (A.P.I.) Avinguda
Ave Maria, 7. Tel. (972) 77 02 72

Si voleu anunciar, ompliu la BUTLLETA D'INSERCIÓ a base d'una lletra
per quadrat, deixant un espai en blanc entre cada paraula, i envieu-ho,
junt amb un taló nominatiu de l'import total del vostre anunci a
CATALUNYA CRISTIANA, carrer València, 244, 2on. Barcelona-7.

NOM

ADREÇA

POBLACIO

Tel

PREU LINIA

50 ptes.

100 ptes.

150 ptes.

200 ptes.

250 ptes.

300 ptes.

350 ptes.

400 ptes.

MES

SETMANES

Calculeu l'import que haureu d'abonar multiplicant el preu
de l'anunci pel nombre d'insercions
Adjunteu un taló o gir postal a nom de CATALUNYA CRISTIANA, carrer
València, 244, 2on., Barcelona-7.

Si som els que molts lluitem
per la Justícia
seran molts els que
tindran Pau.

Catalunya

L'observatori de l'Ebre, mancat de personal i recursos tècnics

L'observatori de l'Ebre, situat a Roquetes (Tarragona) i seu del Servei Internacional de Variacions Magnètiques Ràpides, complirà vuitanta anys de funcionament el vinent 8 de setembre.

Des de l'any 1970 n'és director el pare Josep Oriol Cardús, S.I., el qual es queixa que l'observatori travessa aquests moments el període més difícil de la seva història, ja que la subvenció que rep del Consell Superior d'Investigacions Científiques, una subvenció de 1.550.000 pessetes, és insuficient per atendre les despeses de personal i tècniques de l'observatori.

A l'observatori viuen i treballen cinc jesuïtes amb títol universitari, que col·laboren amb quatre auxiliars, tres dels quals són del Servei Meteorològic i l'altre és del Consell Superior d'Investigacions Científiques. El pare Cardús destaca que són insuficients, tenint en compte que un dels pares jesuïtes té 88 anys. Les dificultats econòmiques han fet que la comunitat vengui a l'Institut Català del Sòl la propietat de la zona que no afecta a l'observatori, per construir-hi habitatges unifamiliars.

Malgrat que segons l'Estatut d'Autonomia l'observatori ha de ser traspassat a la Generalitat, això encara no s'ha realitzat, "tal vegada per motius tècnics".

Espanya

Durant l'any 1983, s'implantaren 5.000 marcapassos a Espanya

La implantació de marcapassos d'estimulació cardíaca a Espanya, assolí durant el 1983 la xifra de 5.000 unitats, nombre molt inferior al dels països d'Europa occidental, malgrat que en els darrers cinc anys l'increment en el nombre d'aquestes operacions quirúrgiques ha estat d'un 9 per cent.

Per unitats implantades, les diferències són notables. Enfront les 5.000 implantacions realitzades a Espanya el 1983, a Alemanya Federal se n'efectuaren 32.000, a França 22.000, a Itàlia 16.000 i a Anglaterra 7.500.

Afectats del síndrome tòxic denuncien traves per a veure experts

La Federació Provincial d'As-

sociacions de Consumidors Afectats pel Síndrome Tòxic de Madrid (FACSINTO) ha denunciat l'actitud dels responsables del Pla Nacional per al Síndrome Tòxic, que "han impedit que tant els afectats com els membres de la comissió d'investigació epidemiològica, els estudis de la qual difereixen de la tesi oficial, s'entrevistessin amb el doctor Rose, expert internacional d'epidemiologia, que ha estat a Madrid per orientar estudis de la seva especialitat en relació amb l'esmentada malaltia"...

Món

Una església improvisada a l'emplaçament olímpic de Los Angeles

Una església, destinada al culte catòlic, fou improvisada per als Jocs Olímpics de Los Angeles. Aquesta església, dedicada a Sant Salvador, està situada en una de les tres ciutats olímpiques. La pastoral litúrgica està dedicada als atletes, els entrenadors i els periodistes.

Tres misses diàries i quatre els dissabtes i diumenges, s'hi han celebrat durant els Jocs Olímpics. La llengua litúrgica de base fou l'anglès, però les lectu-

res dels textos bíblics es proclamaren en diverses llengües del món. Quatre sacerdots han estat constantment al servei dels atletes.

Canadà: El pare Landry no és candidat a les eleccions

El sacerdot canadenc pare Landry, que no havia rebut l'autorització del seu bisbe, monsenyor Levesque, declarà que se sotmetia a les directrius previstes sobre la matèria en el nou Codi de Dret Canònic. Havia presentat la seva candidatura en les llistes del partit liberal per a les eleccions del vinent dia 4 de setembre.

Recentment, un altre sacerdot canadenc, el pare Bob Agle, diputat del nou partit democràtic, havia decidit no tornar-se a presentar a les eleccions, per tal de respectar les normes de l'Església.

Desmantellament d'una secta religiosa budista

Una secta religiosa "reaccionària" ha estat desmantellada recentment a la província de Jilin, al nord-est de Xina. Segons el periòdic "Remin Ribao" (El diari del poble), els "criminals" d'aquesta secta reclutaven fidels entre els camperols prenent el règim socialista com a blanc dels seus atacs. El mateix periòdic afirma que el cap de la secta, Liang Dianhua, havia estat detingut per recaptar en profit de les seves activitats religioses "diners als pagesos i per abusar de les seves dones".

Les societats secretes estan prohibides a Xina des de començaments dels anys cinquanta, però actualment s'enregistra la seva reaparició per tot el país. Els seus animadors corren el risc de ser condemnats a mort, des de l'any passat.

Del "YA"

ARA MATEIX

Joaquim Pibernat, un cristià compromés

La mort dels amics, sobretot si arriba sobtadament, crea una sensació de buit que ens corren. De cop i volta, aprenem que aquella cara, aquella veu, aquella persona... s'han esvanit definitivament. Ens cal fer-nos a la idea que ja no hi són... Però, al mateix temps, la mort dona als amics una figura nova, com si els caigués del damunt el vel de la rutina amb què ens mirem els uns als altres mentre vivim. La mort fixa una imatge de l'amic, en la qual les qualitats vencen els defectes, una imatge global, la imatge de la persona que ha estat, enmig de les coses i els esdeveniments. Jo veig així ara en Joaquim Pibernat, diputat al Parlament de Catalunya. A partir de les arrels de les quals ha brotat la seva acció política. Una acció important, que dona notorietat al seu traspass, però no tant com aquelles arrels... Fill de l'acció catòlica dels anys cinquanta i seixanta, Pibernat sempre va veure clar que la fe havia d'expressar-se en un amor als germans que anés més enllà de les accions esporàdiques, en un compromís a favor de l'home, estable i disposat al sacrifici. El recordo, especialment, en el Grup Cristià de promoció i Defensa dels Drets Humans, que va ser un moviment de responsabilització cívica dels cristians y una escola de compromís polític, quan la política era prohibida. Actiu, disposat sempre a acudir a qualsevol indret, directe en els seus raonaments. Es regia per un mecanisme, diríem, simple: vist un objectiu, s'hi llençava, lliure de la selva de matisacions i d'hipòtesis vanes amb què altres restaven paralitzats. Aquest tarannà li donava, a primera vista, un aire simplista. A la llarga, hom s'adonava que hi havia en el seu esperit una mica d'aquella capacitat franciscana de llegir l'Evangeli al peu de la lletra. Del Grup de Drets Humans, passà a la presidència de Justícia i Pau de Barcelona, on portà a terme campanyes de tanta incidència i risc com aquella tan difícil de l'amnistia. El seu treball a l'Editorial Nova

Terra i a la revista Oriflama tingué el mateix mòbil de servei al país. Hi conegué moments engrescats, com el del llençament de la col·lecció de llibres "Noves Actituds", que s'estrenà amb aquell famós llibre de conferències "Les terceres vies a Europa", anunci primerenc del canvi d'època, i que continuà amb obres de Pallach, Pujol, Cañelles, Xirinachs... O com el pas d'Oriflama a publicació setmanal. Però hi

conegué, també, moments molt durs i angoixosos: els de la impossible confrontació amb una realitat social poc receptiva...

S'ha parlat i s'ha teoritzat força sobre els militants que, provinents de moviments d'Església, han trobat en el marxisme el seu compromís polític... S'ha parlat menys i no s'ha teoritzat gens sobre els altres que, tot comptat i debatut, són majoria. Joaquim Pibernat trobà en el partit, de vella tradició, Unió Democràtica de Catalunya, una realitat de pensament i d'acció democràtica-cristiana que, feliçment, no tenia res a veure amb una certa caricatura de la democràcia cristiana que aleshores circulava en els medis progressistes. I s'hi adherí definitivament. Des d'aquest partit, ha dut a terme tota la seva tasca política, que no és objecte d'aquest comentari.

El que sí cal subratllar és la fidelitat d'en Joaquim a les arrels personalistes del seu compromís. Quina diferència entre qui ha entrat en política a la recerca directa —bé que legítima— del poder... i qui hi ha arribat com a culminació d'un procés de servei a les persones! Aquest era el seu cas. Recordo que, fa cosa d'un any, en una llarga conversa, li comentava jo com la pastoral troba sentit no en les idees o planificacions abstractes sinó en contacte amb l'home real, com la medicina o l'ensenyament. Ell em contestà: la política, tal com jo l'entenc, també. I ho demostrà a bastament, sobretot, com tants avui recorden, a les barriades de l'Hospitalet. És allò que deia Chesterton, referint-se al Poverello: Es parla d'homes que no poden veure el bosc a causa dels arbres. Sant Francesc era un home que no volia veure el bosc a causa dels arbres; ell volia veure cada arbre com una cosa separada i gairebé sagrada, com un infant de Déu i, per tant, un germà o germana de l'home".

J. Carrera Planas

Discurs del Papa al món de la cultura, a la universitat de Friburg

Tot interrogant exigeix una resposta

Durant la seva estança a Suïssa, Joan Pau II pronuncià un discurs a la universitat catòlica de Friburg, adreçat als professors, estudiants i representants del món de la cultura, la ciència i l'art. Es considera un dels discursos més profunds i actuals que ha pronunciat l'actual Papa.

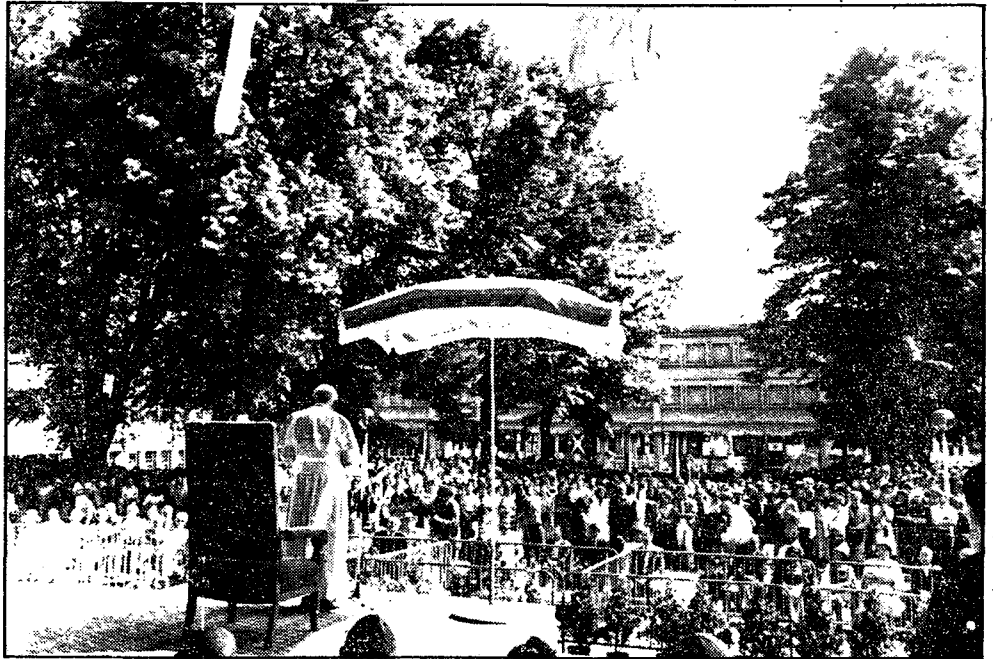
Del seu extens contingut oferim uns fragments que tracten de la recerca de la veritat.

Cada vegada més, nombrosos científics prenen consciència de la seva responsabilitat humana i estan convençuts que **no hi podria haver ciència sense consciència**. Aquesta reflexió fonamental és una conquesta positiva i encoratjadora de la nostra època, que mesura millor els límits de la ideologia científica, guardant-se molt bé d'identificar-la amb la mateixa ciència.

La raó és capaç de conèixer la veritat

Precisament, és en aquest context on apareix la responsabilitat i la grandesa de la vostra missió d'intel·lectuals cristians. Heu de prendre cada vegada més, una més gran consciència del **deu** que el Creador ha fet a l'home, dotant-lo de raó. És de Déu (fonament de tota veritat i origen primer de tot sentit) de qui procedeix la incoercible aspiració de la raó humana a

la veritat. La raó és capaç de conèixer la veritat i de trobar-ne diríem la seva perfecció. L'intel·lectual que reflexiona sobre el sentit de la seva missió compren que l'ànima d'aquesta missió és l'amor a la veritat per damunt de tot. La seva actitud fonamental no pot ser més que la recerca i l'acollida d'allò que és veritat. Per això és necessari, una gran fortalesa d'esperit, llibertat interior, independència pel que fa a les mentalitats i les modes dominants, lleialtat i humilitat. Però la millor alegria dels intel·lectuals al final de les àrdues investigacions, és precisament el "gaudium de veritate" de la qual cosa Sant Agustí en parlava amb molt d'interès. Certament, jo no podria oblidar els interrogants sense resposta i les penoses angoixes de tants esperits que cerquen sincerament la veritat. També els seus sofriments són testimoni de la

Joan Pau II s'adreça als joves alumnes de la Universitat Catòlica de Friburg.

grandesa i de la noblesa de la vocació intel·lectual i fins i tot, constitueixen una forma de servei a la veritat. Si la ciència és obra de la raó, no és llavors desconfiant-ne, com se superarà la crisi de la cultura contemporània. Al contrari, és important tenir confiança en l'immens esforç científic dels homes: els seus continus des-

cobriments constitueixen un enriquitment del patrimoni de les veritats i, a raó d'això es corresponen amb el disseny del Creador. En canvi, els científics, legítimament orgullosos de les aplicacions tècniques del seu saber, han de tenir cura de no identificar aquests resultats amb la finalitat suprema de la ciència. Aquesta quedaria llavors reduïda a un simple instrument del domini de la naturalesa. Els savis han d'estar sempre convençuts que les veritats descobertes tenen en primer lloc, valor en si mateixes.

La ciència és lliure quan es deixa determinar per la veritat

Del que hem dit fins ara, sorgeix una última reflexió. Es refereix a la llibertat. Un lloc important del saber i de la cultura ha de ser a la vegada un lloc important de la llibertat. A causa del seu arrelament en l'esperit i en la raó, aquesta llibertat no s'ha d'entendre com una força arbitrària capritxosa. Lliure, l'home és capaç de decidir-se segons la mesura dels més alts valors i fites. Vostès recorden certament aquelles vigoroses paraules de l'Evangeli: "La veritat us farà lliures" (Jn 8,32). L'home que troba la veritat descobreix al mateix temps la base de la seva perfecció i de la seva autonomia.

D'aquesta reflexió fàcilment podem deduir que la ciència només es veritablement lliure quan es deixa determinar per la veritat. Per això, l'activitat científica no hauria de dependre tant de fites immediates, de reivindicacions socials o d'interessos econòmics. La llibertat d'investigació és certament un bé fonamental del qual la comuni-

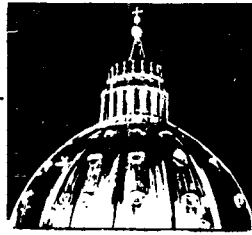
tat universitària ha de preocupar-se amb tot dret. Guiat exclusivament per les rigoroses regles del seu mètode i pel recte ús de la seva raó, el científic refusa en el seu treball d'investigació tots aquells factors que el volen determinar des de fora, això és, que no pertanyen a l'objecte de la seva investigació. Perquè la seva activitat mereixi la confiança dels altres, el científic ha de respectar les exigències que brollen de la lògica mateixa de la ciència. Parlo aquí de la fidelitat a la realitat que ha de ser investigada, de la permanent autodisciplina i de la llibertat davant interessos egoistes, de la disposició per al treball en comú, que porta a comparar els resultats de la pròpia investigació amb els dels col·legues i fins i tot a questionar-los quan són criticats com a competència. I quan es tracta de la investigació teològica, l'així anomenada fidelitat a l'objecte investigat implica davant de tot, la fidelitat a la veritat que ve de Déu i que és confiada a la custòdia de l'Església.

Puc i haig d'afirmar amb alegria, que un creixent nombre de científics i investigadors d'alt nivell i amb la mirada molt atenta als interessos d'aquest món, prenen cada vegada més, consciència de la seva responsabilitat ètica en la convivència humana i política i, si són cristians, en la comunitat eclesial.

D'aquesta manera la llibertat obre i disposa al científic per a la veritat. I la veritat, que ell descobreix i explica, funda i dona base a la seva llibertat. Conservar aquest lliure accés a la veritat correspon a la responsabilitat del científic i a la grandesa de la seva vocació.

CRÒNICA DE ROMA

Els religiosos per la pau

ROMA (Del nostre corresponent). — Guerra, pau i desarmament són els temes d'una Declaració publicada per la comissió conjunta de Justícia i Pau de la Unió Internacional de Superiors Generals (UISG) i de la Unió de Superiors Generals (USG), responsables de la direcció d'un milió i mig de religiosos —homes i dones— distribuïts en més de cent països dels dos hemisferis, del bloc de l'est i de l'oest, de nacions alineades i no alineades, sota tot tipus de règim polític.

"La continuïtat i creixent exaltació militar de la potència —es llegeix en la declaració— i el desenvolupament de l'espiral de la violència en el nostre món, ens condueixen cap a una actitud que fa acceptar com a normals i humans aquests mètodes d'agressió i de guerra. L'amenaça de la multiplicació d'arsenals bèl·lics, plens d'armes nuclears i tradicionals, fa encara més difícil si no impossible, assolir els valors fonamentals de la confiança, diàleg, amor i solidaritat. S'alimenta, en canvi, cada vegada més, un clima de desconfiança i de tensió entre individus, famílies, societats i nacions".

Aquesta realitat entre les conseqüències que se subratllen, inclou la sensibilitat i menyspreu per la vida humana i una culpable desatenció pel que fa a l'equilibri ecològic del món. Religiosos i religioses, que treballen entre pobres i desheretats assisteixen als desastrosos efectes de la cursa d'armaments, a la dilapidació dels escassos recursos naturals per a la seva compra.

Els firmants de la declaració es declaren convençuts que la pau, es construirà només quan els recursos de la terra seran distribuïts amb equitat i creixi la consciència de la dependència mútua, de la sacralitat de la vida, de la necessitat de tolerància i respecte.

Per acabar fan una crida a tots els homes de bona voluntat a fi que empenyin els dirigents de les nacions que es comprometin a serioses negociacions, que possin fi a la proliferació d'armaments, redueixin els actuals dipòsits i se serveixin dels recursos de la terra per a fins de pau.

E. Planas

PELEGRINACIÓ DIOCESANA A LOURDES AMB MALALTS

—del 16 al 21 de setembre del 1984

—Per a inscripcions de malalts i pelegrins de diàlisis a divendres de 5 a 9 de la tarda. A l'Hospitalitat de Nitra, Sra. de Lourdes.

Carrer Diputació, 235 1r, 1.ª 08007 Barcelona. Tel. 317 91 39

CATALUNYA CRISTIANA a ROMA GRAN PELEGRINATGE

amb motiu de la beatificació del català
pare JOSEP MANYANET I VIVES

Fundador de la Congregació de Fills de la Sagrada Família i de la Congregació de Missioneres Filles de la Sagrada Família de Natzaret.

Viatge en avió, del 23 al 27 de setembre del 1984.

Per informes adreueu-vos a CATALUNYA CRISTIANA

Telèfons: 215 24 33 i 215 28 05

(de 9 a 1 matí, i de 4 a 7 tarda)

VATICÀ DIA A DIA

El magisteri de Joan Pau II

La col·lecció de les ensenyances del papa Joan Pau II adreçades al Poble de Déu s'ha vist augmentada amb dos nous volums, corresponents a l'any 1981, l'any de l'atemptat contra el Papa.

El nombre total de documents publicats en els dos volums és de 283, dividits en sis apartats: encíclics i castes apostòliques (3), al·locucions dels diumenges i dies festius (55), catequesis en les audiències generals dels dimecres (29), homilies (68) discursos (109) missatges (19). Tres documents destaquen per la seva gran importància: la Carta Apostòlica **A Concilio Constantinopolitano I**, amb ocasió del 1600 aniversari del I Concili de Constantinoble (381) i del 1.500 aniversari del Concili d'Efeso (431); l'encíclica **Laborem exercens**, en el 50è aniversari de la **Rerum novarum**, i l'Exhortació Apostòlica **Familiaris consortio**, sobre la missió de la família cristiana en el món actual.

Resulten també d'extraordinari interès per la novetat del seu enfocament i la profunditat antropològica, les catequesis sistematitzades dels dimecres, sobre la puresa del cor, la teologia del cos i la resurrecció dels cossos, llarga sèrie expositiva iniciada el 5 de setembre del 1979, ininterrompuda l'1 de maig del 1981 i després represa l'11 de novembre del mateix any. És una temàtica que Joan Pau II tot sovint l'aborda i que mereixeria comentaris sistemàtics, per posar aquesta riquíssima visió de l'antropologia teològica del sexe i del cos humà, a l'abast de pares educadors.

L'ensenyança de la religió a les escoles italianes

El nou concordat Itàlia-Vaticà que serà pròximament ratificat pel Senat, porta annexe un protocol addicional que es refereix a l'ensenyança de la religió catòlica, on en l'article novè diu que "l'ensenyança de la religió catòlica a les escoles ha de ser impartida en conformitat amb la doctrina de l'Església i en el respecte a la llibertat de consciència dels alumnes, per

professors que siguin reconeguts com a idònies per l'autoritat eclesiàstica i nomenats d'acord amb ella, per l'autoritat docent".

Es deixa per a acord posterior, entre les autoritats docents competents i la Conferència Episcopal, la determinació sobre quatre punts: els programes de la religió catòlica en els diversos graus de l'escola pública; la modalitat d'organització de tal ensenyança i fins i tot allò que va relacionat amb l'horari de les classes; els criteris per a l'elecció dels llibres de text; per acabar, els perfils de la qualificació professional dels professors. Un altre tema que suscita interès, és el de la definició dels ens i béns eclesiàstics, de la qual cosa s'encarrega una comissió paritària italo-vaticana, que estudia també els compromisos financers de l'Estat vers l'Església.

Milió i mig d'alumnes estudien en centres dels jesuïtes

Segons informa la revista "Jesuitas" milió i mig d'alumnes de diferents països, estudien en centres dirigits per la Companyia de Jesús. A la vegada els jesuïtes dirigeixen 35 cadenes de ràdio, set de televisió i 780 revistes i periòdics.

Els països on els jesuïtes tenen majoria són: Estats Units 5.618; l'Índia 3.003; Espanya 2.600; Itàlia, França, Brasil, Bèlgica, Alemanya, Canadà ja amb xifres inferiors. A la Xina comunista hi ha vuitanta missions jesuïtes. Més del vint per cent del total dels jesuïtes són missioners. A Espanya, els jesuïtes sacerdots són 1.834; estudiants, 155; germans, 634 i novicis 50. El vint-i-cinc per cent treballen en l'educació, el vint-i-tres per cent, en la pastoral; l'onze per cent, a la Universitat i el 6,5 per cent en formació; el 1,4 per cent en mitjans de comunicació; l'onze per cent en la tercera edat. Compten amb 19 cases d'exercicis, 30 parròquies, 33 residències i centres de pastoral. En les seves 50 editorials treuen uns cinc mil títols a l'any, sense comptar reedicions. 152.000 alumnes són ensenyats per jesuïtes dels quals 66.000 en primària, 42.000 en secundària i 27.000 universitaris. A tot el món, són al servei de 900.000

alumnes d'ensenyança superior, mig milió d'ensenyança mitjana, cent mil d'ensenyança professional. En total, milió i mig d'alumnes estudien en centres de la Companyia de Jesús.

La Universitat Gregoriana de Roma, és el seu centre més important, que ha format una cinquena part de l'episcopat mundial, 13 papes, 35 cardenals, 7 sants i 33 beats. En mitjans de comunicació dirigeixen 35 emissores, la més important, Ràdio Vaticà i set cadenes de TV, entre les quals destaca la de Taiwan. Entre les revistes i periòdics sumen 780.

Des del 1909 el clergat italià viurà de les ofertes dels fidels

Des de 1909 l'Estat deixarà de pagar al clergat italià, que viurà de les ofertes dels fidels, segons s'estipula en el nou concordat entre la Santa Seu i l'Estat italià, que entrarà en vigor l'any 1909. La mesura afectarà a gairebé 39.000 sacerdots. Serà l'Església italiana i, no la Santa Seu, com fins ara, la directa interlocutora de l'Estat en qüestions com el finançament del clergat.

Estadística de l'Orde Franciscà

Segons l'última estadística oficial publicada per la Cúria General de l'Orde dels Frares Menors (Franciscans), el nombre de religiosos del Primer Orde és de 20.199, distribuïts de la següent manera: Amèrica, 6.916; Àsia, 1.228; Europa, 11.344 i Àfrica, 711.

En aquesta suma no es compta els Caputxins, Conventuals i Terciàries Regulars que també són fills de Sant Francesc i que assoleixen la xifra d'uns 15.000 religiosos espargits per arreu del món.

A més, les franciscanes de vida contemplativa (Segon Orde) sumen 22.000 i les franciscanes de vida activa són més de dues-centes mil. Finalment, els tres milions de terciàries franciscanes (Tercer Orde) espargits per arreu del món i a països de missió, representen els millors col·laboradors de l'esperit franciscà, en el sector seglar.

Assemblea General dels Operaris Diocesans

Lope Rubio Parrado, reelegit

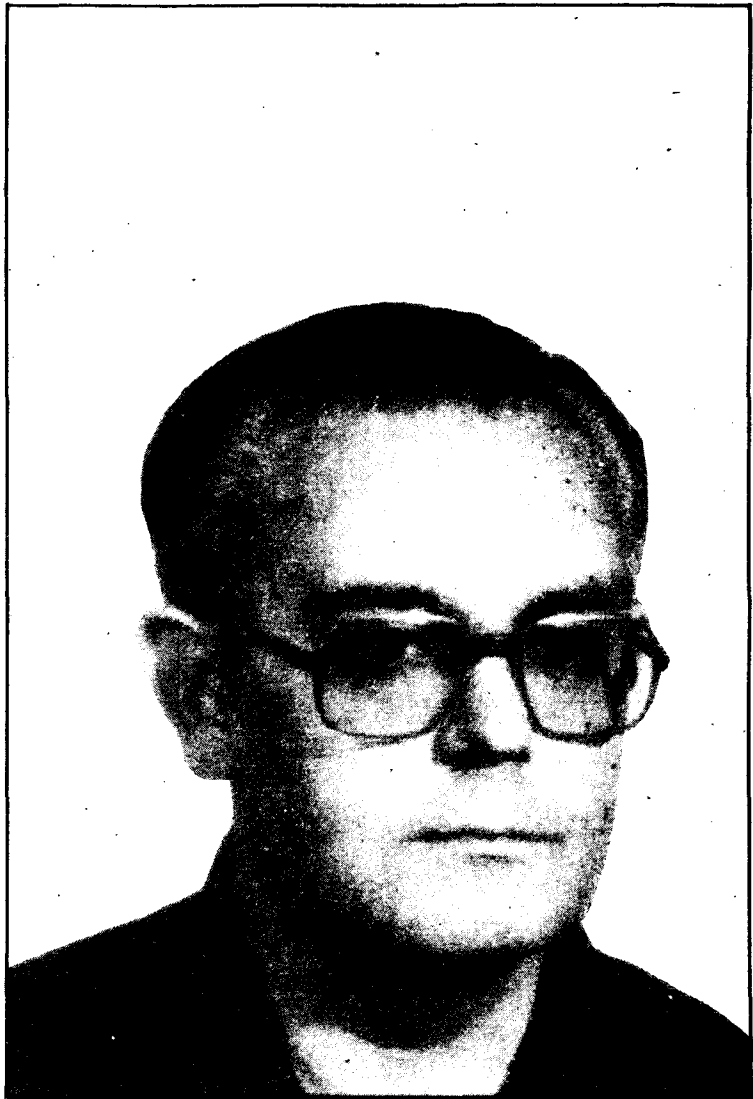
Director General

El dia 9 de juliol —gairebé com a cloenda de l'any jubilar del seu centenari— començà la Germania de Sacerdots Operaris Diocesans, a la seva casa d'exercicis de Majadahonda, la XVII Assemblea General.

El reelegit director general es de Zamora, de Paladinos del Valle, on va néixer fa quaranta-sis anys. Realitzà els seus estudis a la Universitat de Salamanca, on es llicencià en Teologia. Exercí els seus primers ministeris sacerdotals a Salamanca, Toledo i Madrid. Va fer el doctorat en Teologia a Roma. I nomenat ja secretari general de l'Institut l'any 1872, ocupà durant tres anys el càrrec de director regional per a Espanya, fins que l'any 1978, fou per primera vega-

da, elegit director general de la Germania de Sacerdots Operaris. La Santa Seu l'honorà nomenant-lo consultor de la Sagrada Congregació per a l'Educació Catòlica.

La Germania de Sacerdots Operaris, que celebrà aquest any el seu centenari, és una institució sacerdotal fundada per Manuel Domingo i Sol, sacerdot tortosí. Estesa per Espanya i Amèrica, ha dedicat preferent atenció a l'educació del clergat, primer en els seus propis col·legis de vocacions i després en els seminaris. Del col·legi espanyol de San José de Roma, que duu la Germania des de la seva fundació, han sortit multitud de bisbes i sacerdots, als quals hi deu molt la renovació de l'Església espanyola.

El nou president de la Comissió Pontifícia dels Mitjans de Comunicació social

El pare John P. Foley, arquebisbe titular de Neapolis, és l'actual President de la Pontifícia Comissió per les comunicacions socials.

En una carta oberta, el pare John P. Foley, publicada en la "Revista del Centre d'estudis de la Rússia cristiana", es lamenta que certs governs manipulen els mitjans de comunicació social per als seus interessos ideològics i polítics, tancant les portes al missatge de Crist que és d'amor i de pau. "A la vegada és una drama —afegeix el pare John— que per interessos comercials s'ignori, en els mitjans de comunicació el factor religiós que no ofereix cap profit financer als grans ens de la informació".

Presència del Papa en uns

cursos de Dret Canònic

Recentment s'ha celebrat a Roma, uns cursos de Dret Canònic a la Pontifícia Universitat Gregoriana, en els quals han participat 112 sacerdots de diverses parts del món.

En la capella Matilde del Vaticà, Joan Pau II presidí una concelebració eucarística en la qual hi assistiren els cursetistes. Els alumnes anaven acompanyats del rector magnífic, el jurista espanyol pare Urbano Navarrete, jesuïta i d'altres professors de la

Facultat. Després de la missa, el Papa s'entretingué amb tots els allí presents, com es pot veure en la fotografia, en la qual apareix

saludant el sacerdot mexicà, de la diòcesi de Papantla, Jose Chavarrín Vargas, alumne del Pontifici Col·legi Espanyol.

Exhortació pastoral del Bisbe de Tortosa

La custòdia i enriquiment dels valors

religiosos de les festes

TORTOSA.— Mons. Ricard Maria Carles, bisbe de Tortosa, ha dirigit als seus sacerdots una exhortació pastoral en la qual ha tractat a fons i amb claredat el molt delicat tema de la custòdia i l'enriquiment dels valors religiosos de les festes, manta vegada allunyades del seu original sentit. Heus-ne ací el text íntegre:

Totes les poblacions de la nostra Diòcesi tenen, com a part integrant de la seva vida, un ric patrimoni de religiositat o pietat popular. Nosaltres, els pastors del Poble de Déu, hem de ser molt sensibles a aquesta realitat, "ahora tan rica i tan amenaçada" (Evangeli Nuntiandi, 48). Hauriem de saber percebre "les seves dimensions interiors i els seus valors innegables, estant disposats a ajudar-la a superar els riscos de desviació" (EN,48).

De vegades, no sembla que tinguem prou consciència col·lectiva de la importància d'aquest fet socio-eclèsial. Les expressions de pietat popular, que han estat considerades durant molt temps "com menys pures, a vegades menyspreuades, constitueixen avui l'objecte d'un nou descobriment quasi generalitzat" (EN,48). Certament, durant molt temps, hom ha mantingut respecte a la religiositat popular actituds contradictòries. Ha existit un abandonisme, fruit de considerar la pietat popular com una simple mostra de degradació del cristianisme per ignorància de les masses o com un residu de sacralització carregat de mitificacions i supersticions. I la conseqüència d'aquesta actitud ha estat una pastoral de selecció. La massa ha estat deixada a la seva sort per dedicar temps, energies i efectius pastorals a la promoció de grups selectes, els quals no han ajudat la massa a madurar en la vida cristiana sinó que s'han apartat cada cop més del conjunt de la gent, que no comprenia el seu llenguatge i les seves expressions de la fe. Així s'ha creat la impressió que el cris-

tianisme era cosa de selectes. Altres vegades, s'ha pretès canonitzar la pietat popular, tal com s'expressa normalment, convertint-la en el dipòsit més fidel i segur de la tradició catòlica. Una actitud pastoral equilibrada hauria de consistir no en el menyspreu ni menys en la destrucció però tampoc en la canonització de totes les manifestacions de la pietat popular. Acceptant les seves limitacions i fins possibles ambigüitats, cal reconèixer que la religiositat del nostre poble conté elements vàlids, que poden servir de base real per iniciar i enriquir l'acció evangelitzadora.

Les expressions populars de religiositat són, d'una banda, com el caliu que manté la pietat i la fe dels nostres pobles. En general, la situació religiosa de les nostres poblacions pot definir-se, de fet, per la pietat popular. Sobre aquesta realitat global de base reposa tot l'engranatge viu de les parròquies: vida sacramental, apostolat, grups i associacions, etc... D'altra banda, la religiositat popular és com la zona fronterera entre les minories cultivades i els sectors allunyats i fins i tot enfrontats amb l'Església. D'aquesta manera assumeix la funció de pont, amb un paper actiu i evangelitzador de cara als allunyats. Cal, per tant, tenir una cura especial de totes les seves manifestacions a fi que pugui oferir sempre una base ferma per la fe i un segell de credibilitat.

I, entre les manifestacions de religiositat popular, avui vull referir-me de manera directa a les festes religioses, sobre tot, a les festes patronals o festes majors,

que se celebren al llarg de l'any a les nostres poblacions i, principalment, durant l'estiu.

Certament, una de les característiques de la religiositat popular és la de ser eminentment festiva. En moltes de les seves manifestacions es fa present "el poble en festa", el poble que expressa la seva alegria de creure i confiar. I això s'esdevé de manera especial, en les festes religioses patronals. En elles la pietat popular es desplega en un ample i variat conjunt d'expressions festivo-religioses: novenaris, aplecs, processons, etc.

Aquestes festes, en la seva realització més autèntica, expressen la fe antiga dels nostres pobles, una fe vinculada a una imatge, a una data, a un esdeveniment significatiu per al poble. Són també l'expressió de l'ànima i de l'ésser del poble; aquí es manifesta la riquesa cultural autòctona. Per tant, en aquestes festes populars, es manifesta clarament la simbiosi religió-cultura. Són una prova de la inculcació que ha rebut la fe cristiana en la vida dels nostres pobles. Les formes culturals senzilles del poble manifesten sensiblement les creences i la mateixa religiositat és també manifestació de la sensibilitat, de la història, de la manera de viure i de pensar del poble.

Malauradament les festes patronals dels nostres pobles han perdut molts dels seus elements realment populars, que han estat engolits pel materialisme pràctic que ens envolta. Avui moltes festes han esdevingut ocasions de malbaratar diners, de dissipació o, encara pitjor, de pecat.

Però, els aspectes més genuïns de les festes no sols estan en perill per la invasió del materialisme pràctic sinó també perquè una pseudo-cultura, que es configura laica i es nodreix amb principis ideològics contraris al concepte cristià de la vida i del món, vol fer-

nos oblidar els aspectes específicament religiosos i cristians, que han inspirat i guiat des de sempre la celebració de les festes dels pobles.

D'una banda, hom afavoreix aquestes festes, cercant de redescobrir i recuperar els seus aspectes més populars, menys mixtificats. Hom s'adona que, per alliberar l'home de la massificació i de l'anomiat, de la fredor de ser considerat una simple peça en l'engranatge social, cal retornar a les coses senzilles i properes, que l'ajudin a sentir l'escalf del que és humà i familiar. I es retorna al poble, als seus valors tradicionals, cercant d'alguna manera les arrels de la seva identitat. Es revaloritza tot el que pot ajudar a expressar la creativitat, la singularitat en contraposició al que s'ofereix programat. Cal lloar i afavorir aquest retorn a la tradició cultural profunda i genuïna del poble. Pot ser un element important que ajudi a la personalització del nostre món.

D'altra banda, però, hem de denunciar ben obertament que aquest retorn es faci molt sovint caient en un reduccionisme sectari: o bé s'obliden deliberadament els valors religiosos, que han configurat també l'ésser dels nostres pobles; o bé se'ls converteix en expressions d'una prehistòria pagana,

que hauria estat suplantada injustament pel cristianisme, que els ha desnaturalitzat; o bé se'ls utilitza per significar altres valors aliens als misteris de la fe cristiana, com, per exemple, el sentit de pertinença a un poble, la joia per l'arribada de l'estiu o del temps de les collites, etc. Hom redueix les festes a quelcom d'interès exclusivament antropològic o turístic.

Els pastors, conscients de la importància d'aquest patrimoni espiritual dels nostres pobles, hem de vetllar per custodiar-lo i enriquir-lo. Hem d'ajudar els fidels a captar les riqueses de les manifestacions religioses festives i hauríem d'aprofitar l'avinencesa de les festes per catequitzar d'una manera més específica el poble; per fer una predicació extraordinària, que estimulés el poble a viure, sobretot en l'Eucaristia, els moments joiosos de la fe. Amb enginy, tacte y coratge hem d'escometre una pastoral positiva a favor de la religiositat popular. Si de vegades hi ha rutina i abusos potser és perquè, per manca de creativitat pastoral, no l'hem integrada en una pastoral evangelitzadora i educadora de la fe. "Ben orientada aquesta religiositat popular pot ser cada vegada més, per a les nostres masses populars, un veritable trobament amb Déu en Jesucrist" (EN,48).

Les Rambles de George Orwell

Eric Blair, més conegut pel pseudònim de George Orwell, ha estat evocat, com era de rigor, a la nostra Ciutat, en aquest any 1984, que és el temps en què situa la seva novel·la que porta justament el títol de "1984", i en la qual, com es sabut va descriure, en aquella obra publicada en 1949, una anticipació d'un món futur en què un estat té tots els mitjans tècnics per envair la intimitat de la persona —fins i tot aquella televisió que no solament apropa la veu de l'emissor al receptor sinó que capta les veus dels receptors i les transmet als centres d'aquella organització estatal totalitària— i que certament aterra.

No podem oblidar que George Orwell havia conegut Barcelona, i que ha deixat una mostra duradora, imperible, del seu afecte envers la Ciutat en el seu "HOMMAGE TO CATALONIA". Pel qual, com veiem, té ben

merescut l'homenatge que se li tributa, aquests dies, en el Palau del Tinell. Està clar, que Orwell va tenir també contactes amb aquelles Rambles de 1936-1937, i per això elles volen també sumar-se a aquest esdeveniment, ja que elles, en si tranquil·les, van haver i han de sofrir els alts i baixos de tots els fets.

Orwell va visitar la nostra Ciutat Comtal en el Nadal de 1936, per acabar "The Road to Wigan Pier" —"El Camí que condueix a Wigan Pier"— Una vegada enllestida la seva obra decideix participar en la Guerra Civil Espanyola. S'havia allistat a les milícies del POUM (Partit Obrer d'Unificació Marxista), el qual tenia la seva oficina principal d'allistament en l'edifici del Teatre Principal Palace —avui cinema— ubicat a la Rambla de Santa Mònica. Fou destinat al front, a l'Aragó, i en un dels permisos per a visi-

tar la seva dona, que residia en el Hotel Continental —avui Banca Garriga Nogués— i trobant-se de guàrdia en el Teatre

Poliorama va presenciar des del terrat els enfrontaments de comunistes i anarquistes, episodi conegut en la història: "pels fets de maig".

Passats els dies de permís Orwell, torna al front aragonès on és ferit i retornat a Barcelona. Per aquells dies s'ha dissolt el POUM i Orwell i la seva companya han de fugir clandestinament el dia 21 de juny de 1937. Les RAMBLES que el van veure arribar el veuen també marxar. Elles no poden anar-se'n, elles han de seguir —com sempre— unides a la seva ciutat, per més que l'aspecte d'aquesta les hagi embrutit i eixordat per les bombes. Mancades quasi de llum en les nits, oblidades i deixades pels seus tenders i comerciants, que rera la seva ruïna l'abandonen com amants oblidats en l'infornet, ella continua alçant al vent el seu crit silenciós, davant tanta desgràcia i desconsol. La

RAMBLA, fou i és "senyora", i com a tal, la seva dignitat pot més que la seva desgràcia. Totes les seves botigues i els seus cafès exhibeixen el rètol de "col·lectivitzat", però ella, mai no pot ni podrà ser-ho per ningú, ella, és ella, si bé és de tots, perquè ella —La Rambla— es dona a tots, però ningú no podrà prendre o fer-la seva en exclusiva.

Com hem vist, Orwell viu els seus fets primordials de Barcelona a les RAMBLES. En elles s'allista al partit i a la guerra, —Rambla de Santa Mònica—. En elles viu, junt amb la seva muller, aquells dies de dolor, —Rambla de Canaletas—. En elles, presència "els fets de maig", —Rambla dels Estudis—. I elles li van donar el seu somriure de benvinguda, i el seu adéu.

M^a del Carmen
Gutiérrez-Serres

BARCELONA

Mossèn Josep Serrano; missioner a Xile

L'època de les missions i de la col·laboració amb les esglésies joves del Tercer Món no ha passat pas. L'arquebispat de Barcelona ho demostra una vegada més. Mossèn Josep Serrano i Vidal, rector de la Parròquia de Santa Maria del Taulat al Poble Nou de Barcelona ha marxat cap al nord de Xile, el dia 30 de juliol. Allà col·laborarà a la tasca pastoral de la diòcesi de Copiapó, on hi treballa també, des de fa uns anys, mossèn Jaume Aregall i Comas.

Mossèn Josep Serrano és fill de Vilanova i La Geltrú. Té 50 anys. Va estudiar a Roma i fou ordenat prevere l'any 1963. Ha servit pastoralment com a vicari a la parròquia de Sant Josep de Can Palet (Terrassa). Després va formar part de l'equip responsable del Seminari Conciliar de Barcelona. Ha tingut cura de la residència "Guinardó" per a seminaristes. A la vegada formà part de l'equip sacerdotal de la parròquia de Ntra. Sra. de Montserrat i Santa Isabel, al Guinardó.

Al full de les "Comunitats Cristianes del Poblenou" del 3 de juny, mossèn Josep Serrano escrivia als cristians d'aquell sector pastoral, que fins fa poc ha estat el seu lloc de treball: "Les comunitats cristianes ens hem d'ajudar també d'un cap a l'altra de la terra. I no només dintre un mateix arxiprestat, o una mateixa zona, o una

mateixa diòcesi... També al Tercer Món. Quan aquesta ajuda té per objecte fundar esglésies noves autòctones, amb jerarquia pròpia i en comunió amb tota l'Església universal és el que en diem Missions. Però quan l'ajuda és a una altra església ja fundada d'antic, que tanmateix sofreix una manca de clergat i de mitjans materials, en diem COOPERACIÓ MISSIONERA. Això és el que vaig a fer a Copiapó: a cooperar amb una Església que ja està establerta amb l'ÚNICA ESGLÉSIA DE JESUCRIST, la que està a Copiapó que és molt pobra en capellans i també materialment. I m'omple de joia i d'agraïment saber que aquí al Poblenou hi ha gent interessada a formar un grup de TERCER MÓN que vol mantenir contacte amb l'església de Copiapó i amb els altres grups de Tercer Món que hi ha a Barcelona."

Mossèn Serrano acaba el seu escrit dient: "No tothom i cada u pot estar a tot arreu. I cal que els cristians estiguem a tot arreu. Que sapiguem acollir la crida que ens fa Jesús a ser cada u missioner i evangelitzador allà on les pròpies capacitats ens ajuden a descobrir-hi el projecte que Déu té amorosament per a cada un de nosaltres, els seus fills".

J.J.

El pare Josep M. Prat, acompanyat del pare Manuel Molà, organitzador de la festa celebrada a Santa M.ª de l'Estany.

Un franciscà cec que ha anat 82 vegades a Lourdes

Noces d'Or sacerdotals del pare Josep M.ª Prat

El pare Josep M.ª Prat y Armenteres és un franciscà invident que ha anat 82 vegades a Lourdes. El dia 15 de juliol passat celebrà les seves Noces d'Or sacerdotals al seu poble de Santa Maria de l'Estany.

El diumenge, dia 15 de juliol, el pare Prat celebrà solemnement les seves Noces d'Or sacerdotals al seu poble de Santa Maria de l'Estany. La cerimònia litúrgica fou massiva i emotiva. "aquell que ha perdut la llum del Sol, ha passat tota la vida il·luminant les ànimes en l'amor de Jesucrist, llum del món", digué mossèn Jaume Armengol en l'homilia que pronuncià en la celebració eucarística, presidida pel pare Prat, i acompanyat de 12 sacerdots. Cal dir que en la mateixa diada feia la Primera Comunió un renebot del pare Prat, l'infant Àngel Carrera.

El poble de l'Estany es volcà massivament a la festa, a la qual assistiren tota la llarga parentela de l'homenatjat, ja que ell pertanyia a una família profundament cristiana de nou germans, sis dels quals hi foren presents. Feren de padrins, els senyors Frederic Vallet i esposa, Núria Barceló de Vallet, i els senyors Llorenç Mir i esposa, M.ª Assumpció de Mir.

El pare Prat ingressà de molt jove —tenia només 12 anys— al Seminari franciscà de Balaguer, l'any 1922. "Fou una gràcia de Maria, car jo havia anat l'any anterior a Montserrat, i allà al cambril de la Moreneta em vingué sobtadament la vocació sacerdotal i franciscana", diu ell mateix. Posteriorment ingressà al noviciat de La Bisbal (Girona), i

el dia 15 de juliol, de l'any 1934 també diumenge com enguany, cantà la Primera Missa al seu poble de l'Estany.

El pare Prat, d'uns anys ençà, és invident, però això no l'ha privat ni destorbat mai de continuar el seu ministeri sacerdotal, sobretot en l'administració del sagrament de la Penitència. Són milers les ànimes que dirigeix espiritualment des del confessional del santuari de Sant Antoni de Barcelona. "És un sacerdot que està sempre disposat i sempre amb el somriure als llavis. A qualsevol moment el trobes per encoratjar-te i fer-te estimar Crist i la Mare de Déu" em deia una persona barcelonina que assistí a la festa de les Noces d'Or.

Cal dir que el pare Prat és un enamorat de la Mare de Déu. "He anat 82 vegades al santuari de Lourdes, i a voltes hi passo curtes temporades. Durant l'estada a Lourdes em lliuro al confessional. A voltes hi estic sis i set hores diàries".

També em comenta que ha estat testimoni d'alguna guarició miraculosa. "Recordo, una senyora de les Borges Blanques, guarida d'un càncer a la medul·la i d'una nafra repugnant a l'espatlla. La guarició fou instantània en ficar-se a les piques pel bany. L'altra, fou un senyor de Vilanova i La Geltrú, que anava en cadira de rodes, sofrint una paràlisi

progressiva."

Però el que més impressiona al pare Prat són les guaricions morals, gent convertida a Lourdes. "Recordo, entre mil, un senyor que vingué expressament d'Alemanya. No havia combregat des de la seva Primera Comunió. Malgrat ésser agnòstic conservava una certa devoció a la Mare de Déu. Vingué mogut com per un impuls estrany. Es confessà i em digué que volia viure i morir cristianament."

El pare Prat, recorda amb detall i profundament emocionat la seva festa de l'Estany. "Sí, estic molt content perquè ha estat una reunió de família, de tota la meua llarga família i d'una colla d'amics vinguts de tot arreu. Agraïxo la seva atenció i la seva correspondència, i sobretot la seva assistència a la festa".

Per voluntat expressa del pare Prat, abans i després de la solemne missa de Noces a l'Estany, registrades en un casette, ressonaren i repicaren les mateixes campanes de Lourdes. Es que el pare Prat viu per la Mare de Déu.

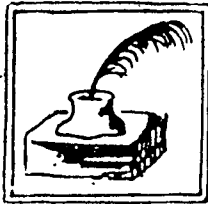
F.G.

Mossèn Josep Serrano (a la dreta) escolta al Delegat diocesà de Missions, mossèn Jordi Jorba, que li assenyala la ciutat de Copiapó en el mapa d'Amèrica.

IMPROMPTU

Sobre Josep de Calassanç

Quan d'una persona se'n discuteix la pàtria i tothom vol posseir-ne el grau de paternitat, és que és un important, és que rera seu ha deixat solcs marcats que han donat fruits perdurables.

Del mestre Gaudí, Reus i Riudoms se'n discuteixen la naturalesa. Però l'important és la seva obra que perdura i avança.

De sant Josep de Calassanç es discuteix si era català o aragonès. I això, què importa? És segur que els seus primers treballs sacerdotals es desenvoluparen pels bisbats catalans de Lleida i Urgell. Però ell va plantar la seva llavor a Roma, la ciutat de tots, i l'arbre nascut perdura a través dels segles i arreu del món, i el seu mèrit no és català ni aragonès, sinó universal, perquè va adonar-se que era necessari fer arribar les evolucions del saber a tots els estaments de la societat començant pels més pobres i abandonats.

Aragonès, català? Em sembla que des del cel se'n deu riure una mica d'aquests neguits nostres, i es deu sentir de tots. Que per això és sant!

Oriol Camps

Residencia Geriátrica Bon Viure

Estamos en Horta, en una torre con jardín, alimentación adecuada, calefacción, ascensor, sala de reposo, control sanitario y terapia humana. Estancias para siempre, y para convalecencias. Pocas plazas. Tel. 427 44 53.

URGELL

Ribes de Freser commemora el centenari de la mort de la Mare Maria Gay

RIBES DE FRESER.— En diferents indrets de la diòcesi hi ha petites comunitats religioses que realitzen tasques tan desconegudes com eficaces. Casualment ha caigut a les mans dels responsables dels Mitjans de Comunicació, del Bisbat d'Urgell, un fulletó que anuncia la celebració del centenari de la mort de la M. Maria Gay i Tibau. Per a la diòcesi d'Urgell és un esdeveniment important, perquè a l'extrem del bisbat, a la Vall de Ribes de Freser, hi ha una comunitat de Religioses de Sant Josep, fundació de la M. Maria Gay.

Maria Gay i Girbau

Va néixer a Llagostera (Girona) el 24 d'octubre del 1813, filla d'una família d'extraordinàries virtuts cristianes, i va ser batejada en la parròquia del mateix poble. El seu avi patern era fill de Dòrria (Vall de Ribes), fet que vincula a la Fundadora a la diòcesi d'Urgell.

La seva obra

En el seu poble natal Maria Gay organitza un grup de noies i senyores compromeses a dur l'alegria, el remei i el bàlsam del consol als malalts. El grup seria la llavor del futur Institut.

No solament intenten alleugerir els dolors físics dels malalts, sinó que s'esforcen també a portar el conhort i la salvació sobrenatural a les ànimes. Sant Josep és el Patró i el Protector de l'obra que transpira la senzillesa de l'espiritualitat del Cap de la Família de Natzeret. La serra i el lliri de l'escut de l'Institut són una constant memòria del treball i de la senzillesa de Sant Josep. Un compromís en servir els malalts i els ancians amb amor i comprensió.

En l'època de la tecnologia i de la ciència mèdica intenten arribar al cor del malalt amb la seva caritat sense límits. En els temps del consumisme mate-

rialista s'esforcen a compartir la vida amb els ancians, aquells que ja no produeixen res perquè ja ho han donat tot.

Com que la caritat no té fronteres ni colors, les religioses de Sant Josep han fet arribar la seva obra a Rwanda, Perú, Colòmbia i Guinea. Un total de 700 religioses que tenen cura de serveis socials, docents i missioners.

L'Institut a casa nostra

A Catalunya l'Institut té cases a Barcelona (3), Lleida (Hospital Psiquiàtric) i 8 a la província de Girona. Al Bisbat d'Urgell sempre hi han tingut una casa, la Residència Geriàtrica de Ribes de Freser. Cinc religioses atenen els 38 ancians acollits en el centre. Els ancians lliuren el 80 per cent de les seves pensions, si en tenen, a la casa, i la resta de despeses del centre es coberta amb donatius municipals. La Generalitat de Catalunya es fa càrrec de les despeses extraordinàries. Les Religioses de Sant Josep són a Ribes des del 1894, essent bisbe d'Urgell el Dr. Salvador Casañas.

Han commemorat el centenari de la mort de la Fundadora amb diferents actes celebrats en la mateixa residència i a Solius, amb les Germanes de l'Institut. Han donat gràcies a Déu pels dons rebuts i han reflexionat sobre el carisma singular de la seva obra en el món d'avui.

El futur de l'Institut es esperançador. A Vilarroja (Girona) hi ha 14 noies aspirants a entrar a l'Institut per a servir Jesucrist en els malalts i ancians. Formen part d'aquesta altra joventut que, sense sorolls ni pancartes, s'ha compromès a construir un món nou.

Els cristians de l'Església d'Urgell felicitem les Religioses de Sant Josep, agraïm els seus serveis i particularment el testimoni de la seva caritat.

El Dr. Martí Alanís assistí

a un curset d'Informàtica

LA SEU D'URGELL.— L'Església sempre ha vetllat per la ciència i la cultura perquè en el centre hi ha l'home, objectiu darrer de la pastoral. Avui la ciència camina pels nous avenços de la informàtica.

Durant la primera quinzena del mes de juliol el Sr. Bisbe i un grupet de preveres de la cúria diocesana han assistit a un curset d'iniciació a la informàtica organitzat en el col·legi "La Salle" de Barcelona, era el responsable de les classes. Vint hores de teoria i vint més de pràctiques han servit al menys per obrir una finestreta a la nova ciència des de la qual els alumnes han pogut contemplar l'ampli panorama de la informàtica. Cal recordar que, durant el mes de febrer d'enguany, el Sr. Bisbe i Mn. Ramon Vilardell ja havien assistit també a un curset d'informàtica, organitzat pels Bisbes del

Migdia francès a Tolosa de Llenguadoc.

Societat Cultural Urgel.litana: Assemblea anual

La meitat dels trenta socis que integren la Societat Cultural Urgel.litana van aplegar-se en assemblea a la Casa del Bisbat, de La Seu d'Urgell el dia 5 de juliol. El P. Cebrià Baraut presentà el contingut del V volum d'Urgellia, que acaba d'ésser publicat per la societat. Acte seguit informà sobre l'índex del projectat volum VI corresponent a l'any 1986. A través d'aquests anuaris la Societat Cultural Urgel.litana publica els fons documental de l'Arxiu Capitular de la diòcesi i recull també importants treballs històrics sobre diferents

temes relacionats amb els territoris del bisbat. Entre els autors i especialistes que hi col·laboren cal fer esment de personalitats com Carme Batlle, Prim Bertran, Manuel Riu, Enric Moliné, etc., tots ells eximis historiadors de la nostra terra.

En el curs de l'Assemblea anual va ser admès un nou membre de l'entitat, el jove Sebastià Bosom, col·laborador de Mn. Salvador Galceran en l'Arxiu Municipal de Puigcerdà.

A més de l'anuari Urgellia, la Societat ha publicat també alguns treballs monogràfics d'història. Així cal subratllar l'"Spill de Castellbò", editat el 1983, i ara en preparació el Cartulari del Monestir de Santa Maria de Lavaix, ja d'imminent distribució.

Antoni Mirabet

Una trampa diabòlica

Mai, però mai, creurem en la tristesa com a posat constant i permanent dels cristians. Entre altres podríem citar molts exemples i frases que abonen aquesta afirmació.

La Bíblia ens diu que: "La joia del cor és la vida de l'home, i l'alegria de l'home li allarga els dies". També: "Sedueix-te tu mateix i anima el teu cor, i allunya de tu la tristesa". I, "La tristesa n'ha perdut molts, i no fa cap profit". I encara "No t'abandonis a la tristesa i no et turmentis amb cavil·lacions".

Això pel que fa a l'Antic Testament, ja que Sant Pau afirma en el Nou que es convenient "estar sempre contents" i en una carta diu: "Alegreu-vos sempre en el Senyor, us torno a dir alegreu-vos".

Però, com deia abans, hi ha un gran interès que la cosa entre nosaltres no sigui així. Es posen solemnes i ens diuen que les injustícies socials són enormes, sobretot a Centre-amèrica, i que cal anar amb barba i amb un posat tenebrós afirmant que només la metrallera i la goma 2 resoldran la qüestió. Més que asseure's per al diàleg pretenen que ens entendrem millor a trets. I així es va creant un clima tenebrós que tot ho enterboleix i tot ho capgira. Al fons de tot no hi ha altra cap que els beneficis en pro d'una potència

què ha fet dels valors materials els béns suprems de l'existència.

No ens cansarem de repetir que això de la tristesa com a ingredient indispensable per a la resolució del que hi ha d'injust en el nostre món és una autèntica trampa diabòlica. Es pot lluitar eficaçment per a la justícia social amb l'amabilitat, la suavitat acerada i amb la bonhomia. L'esperit de l'Evangeli no és pas un missatge de pessimisme sinó tot el contrari. Una de les paraules que el resumeixen bastant com a actitud és la de "coratge" i no "us poseu tristos" ja que "Ell està amb nosaltres".

Els moments que vivim necessiten amb urgència una crida d'optimisme i d'alegria del viure. Així ho va proclamar el gran Chesterton seguint la consigna de l'Apòstol. La vida és una aventura meravellosa, la qual vol enterbolir el diable amb les seves consignes i els seus odís. I és en aquests moments, quan l'horitzó sembla tancat i el panorama es presenta tenebrós quan cal propagar la bona nova de l'alegria cristiana. Aquell goig i aquell entusiasme que va fer del cristianisme la segona part de la història i la definitiva glòria dels que no varen perdre mai l'esperança.

Josep Maria Riu

La Conferència Mundial de Població

El propassat 6 d'agost, començà a Mèxic, convocada pel Fons de les Nacions Unides per a Activitats en Matèria de Població, una important conferència internacional, concebuda i preparada en la línia de la Conferència Mundial de la Població del 1974, celebrada a Bucarest.

Quan s'ha viscut una mica, se sap molt bé a totes les institucions humanes hi ha dues vessants: una, molt més positiva i digna de consideració del que pot creure un espectador distret, fruit de la generositat, l'ideal de servei, el desig d'ajudar de molts dels seus membres, i, l'altra, formada per un garbuix d'interessos particulars, plantejaments partidistes, afanys de domini, improvisacions, banalitats.

Multitud de problemes

Tampoc pot esperar-se altra cosa de l'Organització de les Nacions Unides. Per una part són fruit de l'enorme i generós esforç de molts polítics —en el més noble sentit de la paraula— per assolir un ambient de diàleg i de recerca de solucions pacífiques als enfrontaments entre països, així com per diagnosticar i proposar solucions, fonamentades en la cooperació internacional, als grans problemes del nostre temps: subdesenvolupament de tres quartes parts del món, discriminació de la dona, creixement accelerat de la població als països recentment sortits del colonialisme, mentre als països industrials l'envelliment dels seus efectius demogràfics ja és alarmantment patològic: malnodriment, fam, congestió de les grans ciutats, injusta distribució dels recursos, contaminació i deteriorament del medi ambient, discriminació de les minories immigrants, analfabetisme i ineducació, drogaaddicció, guerres, terrorisme, creixent angoixa davant l'amenaça nuclear...

Per altra part, ho toquem cada dia, juntament a aquests generosos i obligats esforços, les Nacions Unides són el fòrum d'un diàleg de sords entre les grans potències i moltes de les seves solemnes declaracions no va més enllà de la més buida retòrica noucentista.

En aquesta nova Babel, la confusió ve de la manca de criteris objectius, de l'irrealitzable desig de fer content a tothom, tinguin o no tinguin raó, i també del gregarisme, d'acceptar-els punts de partida sense estudiar-los i passar-los pel sedàs de la crítica.

Així, en matèria de població, en el famós Pla d'Acció del 1974, encara vigent, s'afirma: "La formulació i aplicació de polítiques demogràfiques és dret sobirà de cada nació" (punt. 14). Després en l'apartat e) d'aquest mateix punt es recorda —i tant de bo es visqués!—: "Independentment de la consecució dels objectius econòmics i socials, el respecte per la vida humana és la base de totes les societats humanes".

El pla d'acció

El Pla d'Acció és molt reiteratiu i en ell es poden recollir molts esments en ambdós sentits. Ara en tenim prou amb dos més:

"28. Aquest Pla d'Acció reconeix la necessitat d'assegurar que totes les parelles puguin tenir el nombre de fills que desitgin, espaïant-los tant com vulguin, i la necessitat de preparar les condicions socials i econòmiques per a la realització d'aquest desig".

"29... es recomana a tots els països que:

c) assegurin que els serveis de planificació de la família, els serveis mèdics, i altres serveis socials annexes, tinguin per objectiu no solament la prevenció dels embarassos no desitjats..."

"97... les polítiques nacionals han de formular-se i aplicar-se no solament sense violar les normes universitàries reconegudes de drets humans, sinó fomentant-les degudament".

Matances d'innocents

A causa d'aquesta confusió s'ha desencadenat a càrrec de molts governs i també de "fundacions" privades la matança d'innocents més gran que registra la història —i no és cap exageració—, recolzada en aquests greus errors:

1 "La política demogràfica és part de la política de desenvolupament econòmic", quan és exactament el contrari: les polítiques de desenvolupament han d'encaminar-se al servei de la població.

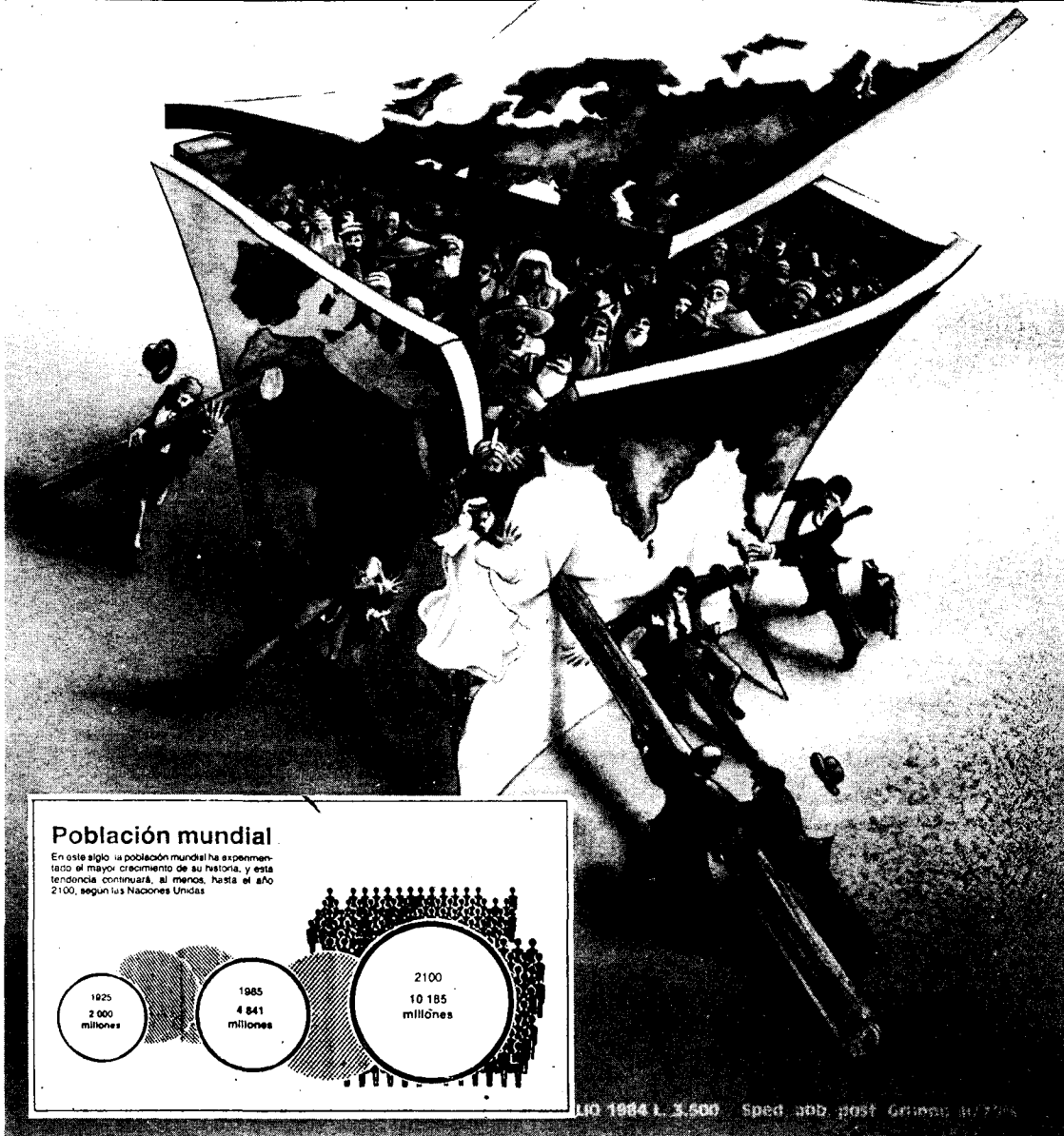
2 L'Estat està per damunt de l'individu, i té dret a disposar com ha de ser la família que cada un dels seus ciutadans formi. Monstruositat subjacent a l'entrany de tots els totalitarismes, i que condueix a les esterilitzacions forçoses o a les legislacions prohibitives de tenir més d'un fill.

Els pares tenen dret a "prevenir" els embarassos "no desitjats". S'arriba fins i tot a afirmar que amb aquesta "prevenció" es defensa el "dret" dels pares a planificar la seva família, però en cap moment no es reconeix que el nonat és una persona humana totalment innocent, distinta dels seus pares i amb els mateixos drets que ells.

Aquest i altres textos del Pla d'Acció s'han format, sens dubte, afegint, bastant indiscriminadament, textos i esmenes d'uns i d'altres. Juntament a aquestes gravíssimes fallades de base —que són les fallades del nostre món materialista— ben poca cosa valen les constants invocacions a la dignitat humana i els principis morals, i la innegable bona voluntat de tantes persones de Nacions Unides: les conseqüències de la seva aplicació han estat realment catastròfiques.

José Manuel Casas Torres
(De "YA")

Un error de base: "La política demogràfica es part de la política de desenvolupament"

Un tema sense concretar que espera respostes

Els Centres d'Orientació Familiar

SALAMANCA.— En la Universitat Pontificia de Salamanca, del 23 al 28 de juliol, ha tingut lloc un curs intensiu sobre Centres d'Orientació Familiar.

El curs ha estat promogut per la Subcomissió Família de la Comissió Episcopal d'Apostolat seglar i les matèries han estat impartides pel quadre de professors de l'Institut Superior d'Estudis i Orientació Familiar de la pròpia Universitat Pontificia.

Els Centres d'Orientació Familiar tenen alguna experiència d'uns anys a diverses diòcesis. En altres ara es pensa en la possibilitat d'implantar-los o es fan els primers passos.

Aquests centres són institucions, dintre de la pastoral familiar, oberts a qualsevol problema o inquietud que pugui afectar a les famílies en el terreny afectiu, psíquic sexual, ètic, jurídic, de relacions amb els fills... en els quals un equip interdisciplinari d'especialistes atén i s'esforça per resoldre o atenuar almenys els problemes que es presenten.

El curs ha analitzat el moment actual de la família des de la perspectiva antropològica, sociològica i jurídica; ha estudiat l'evolució psicològica de la parella, la psicopedagògica de la con-

Monsenyor Moncadas:

"Neix i creix un nou tipus de família entre nosaltres"

"La creació del Centre d'Orientació Familiar no és solament un dret, sinó un deure en relació amb la comunitat".

viuència familiar i la sexualitat de la família. Tanmateix, el nucli central ha estat l'anàlisi del funcionament dels Centres d'Orientació Familiar i la comunicació de les diferents experiències existents. En relació amb el funcionament dels Centres s'ha posat especial atenció en els mètodes d'anàlisi de la persona i dels diferents models de Teràpia Familiar.

Han participat 63 alumnes procedents de 38 institucions: especialistes, matrimonis i sacerdots que ja treballen

en elles o que estan interessats en promoure'ls.

La direcció del curs ha estat a càrrec d'un equip conjunt de la Subcomissió Família i de l'Institut Superior d'Estudis i Orientació Familiar, integrat per monsenyor Miquel Moncadas, bisbe de Solsona, el matrimoni Angelines García Forero i Ramón Criado Calvo i Justo Bermejo, per part de la Subcomissió Família, i Jesús María Múgica i Francisco Javier Palacín, per part de l'Institut.

La carmelita descalça que seduí Espanya a "Buenas noches"

Sor Cristina Kaufmann

"Que jo fós escollida i formés part del programa de televisió 'Buenas noches' fou iniciativa de la Mercè Milà, que ho va demanar a la Cúria diocesana i el Bisbat em va dir que acceptés".

Això diu la priora de les carmelites descalces de Mataró, sor Cristina Kaufmann, la monja de clausura que va superar el rècord de totes les personalitats que desfilaren, durant dos anys, en aquell programa setmanal.

Vingueren a buscar-la amb cotxe per gravar la conversa amb la Mercè Milà en els estudis de televisió de Sant Cugat, i la tornaren al convent tot seguit. A les nou de la mateixa tarda tornava a ser a casa, em diu ella.

Com era d'esperar, per la transcendència i ressonància que tingué arreu de l'Estat espanyol aquella entrevista inesperada, les carmelites descalces de Mataró reberen cartes i telefonades de tot arreu i de tots els estaments socials. El que més ens ha impressionat —diu la mare Cristina— és que la gent és molt sensible a la presència de Déu; al testimoni que una altra persona pot donar de Déu. Hi ha hagut noies que fins s'han interessat per la vida contemplativa.

En tots els estats de la vida cristiana cal viure la fe

El monestir de les carmelites descalces de Mataró és senzill, ampli, assolellat i ubicat en un barri tranquil i extrem de la ciutat. L'església conventual és sobria i acollidora. L'ornamenten unes pintures de Miquel Farré i un orgue de tubs, de dos teclats i pedalier. A les sales, corredors i claustre, abunden les plantes i flors de tota mena. L'hort, del que en tenen cura les mateixes monges, ajuda a l'austera economia de la comunitat que està composta de 21 religioses.

Em rep la mare Kaufmann en una saleta reduïda, i mantenim una agradable conversa. La mare Cristina Kaufmann és més

esbelta i espontània que en el programa televisiu. D'ulls blaus i mirada benèvola i penetrant ensem; d'una dicció clara, fàcil i concisa. El seu gest i les seves mans, parlen; l'actitud és humil i els seus criteris segurs, però no dogmàtics. La nostra conversa comença fent una anàlisi de la joventut femenina, avui. Parlem del moment que se li parla a una noia, escollir el camí que configurarà tota la seva vida. Estem d'acord que hi ha jovent inquiet i generós, com també n'hi ha de protestatari i passota.

—A una noia amb inquietuts religiosos jo li diria que per viure la seva fe, sigui en l'estat de vida que sigui, ha de tenir una comunicació interna i per-

sonal amb Jesucrist. Això és vàlid tant per la vida monàstica com per la vida matrimonial i fins i tot professional. És a dir, que ha de viure la fe en tots els aspectes de la vida humana.

Hi ha noies que no accepten, per elles ni per a ningú, la vida monacal i de clausura. Es mostren agressives, amb una actitud negativa quan es toca el tema.

—Bé, a una noia que no accepta la nostra vida, jo li preguntaria les raons o fonaments per mostrar-se contrària a la vida contemplativa. Nosaltres no ens desentenem pas del món ni de la gent que ens rodeja. Potser abans de jutjar, cal veure. Molts tenim el defecte de parlar de coses que no

coneixem prou bé, o de jutjar de coses que coneixem superficialment. Una noia —igual que qualsevol altre persona —si mostra interès per saber la realitat, que conegui primer un monestir, que s'interessi per l'esperit d'un orde religiós o d'un fundador.

La pregària és fonamental per trobar-se a si mateix

Les religioses contemplatives són "especialistes" de l'oració. Per això la conversa gira sobre la pregària. Avui es posen en dubte certs "exercicis piadosos" dels nostres pares, com poden ser el res del Rosari

o del Viacrucis.

—Jo crec que són vàlides les pregàries tradicionals i populars. El Rosari, per exemple, és una pregària eminentment evangèlica. Ara, això no vol dir que tota persona creient, en totes les situacions i en totes les circumstàncies, tingui que resar el Rosari. Potser tindrà temporades que l'inspiri més una altra forma de pregar, i després d'una temporada, torni a resar el Rosari. El que cal és aprofundir, perquè si només consisteix en... "menear la bola" —com deia Santa Teresa—, llavors malament.

El Concili Vaticà II ha revaloritzat la pregària litúrgica comunitària. La mare Cristina me'n parla.

—Comunitàriament, per a nosaltres, la Litúrgia de les Hores i la celebració de l'Eucaristia és la culminació de tota pregària, però no es pot oblidar ni separar de l'actitud de pregària individual i silenciosa. No es tracta d'una contraposició, més aviat diria jo que una cosa porta a l'altra. Sempre, però, la Litúrgia de les Hores al voltant de l'Eucaristia, serà la pregària oficial de l'Església; una pregària gairebé sacramental.

La mare Cristina s'extén sobre el mateix tema.

—Jo aconsellaria també l'oració mental, interior. Inclús a nivell humà i espiritual —encara que no fós pròpiament religiós— és important, per trobar-se a si mateix. Entre el soroll i els tràfecs de cada dia estem en perill, com altres vegades, de perdre'ns, i si hom no

La pregària comunitària és bàsica en les Carmelites descalces.

es troba amb ell mateix, tampoc serà capaç de trobar-se amb els germans i amb Déu. Una actitud de silenci i d'interiorització, sigui de la manera que sigui, forma part de la vida humana madura, amb perspectives de ser una vida rica i enriquidora pels altres. Des d'aquí, cap a la dimensió ja pròpiament espiritual, el diàleg amb Déu és constitutiu en un cristianisme.

Hi ha qui considera que el lliurament als altres, amb obres assistencials, ja és pregària.

—No sé, és difícil de dir. A mi em sembla que la persona pot arribar a un diàleg i a una relació permanent amb Déu, amb Jesucrist, i llavors no sols les seves paraules, sinó també els seus actes, formen aquest diàleg. En aquest sentit les obres altruistes serien pregària. Però tot això ha de sorgir d'una font, d'una interioritat molt rica i molt viva. Dir que l'ensenyament o la dedicació als altres, per exemple, és oració —per excusar-se a no fer un espai de silenci o solitud—, no és autèntic, al meu entendre.

La humanitat de Jesucrist, constitutiu de l'espiritualitat carmelitana

La mare Kaufmann em defi-

neix el punt constitutiu de l'espiritualitat del Carmel reformat.

—Per a santa Teresa el motor de la seva espiritualitat és la presència i vivència de Jesucrist: Déu en Jesucrist; la humanitat de Jesucrist. La santa parla moltíssim de la "sacratíssima humanitat de Jesús". Per ella era bàsic, i per això forma part també del nostre carisma carmelità. Ara bé, dins d'aquest context, cada religiosa pot assolir lliurement aspectes molt concrets i particulars de la persona i missatge de Jesús.

Les carmelites es guanyen el pa amb la suor del seu front

Immersos avui en una societat de lluita i consum, a molts els preocupa i els interessa saber de què viuen les monges de clausura.

—Nosaltres treballem en el que sigui. Actualment prestem els nostres serveis, que són remuneratius, a una entitat bancària: tenim cura de la extensa correspondència; la segellem, la tanquem i la classifiquem. També rentem i planxem roba d'església de dues comunitats religioses i d'alguna parròquia. I ens ajuda a viure, una granja i l'hort. Referent als oficis de la

cuina i altres, són rotatius: canviem cada setmana o cada quinze dies.

L'horari conventual és flexible

La comunitat de carmelites descalces de Mataró combina i alterna la pregària amb el treball, l'estudi i l'esbarjo. La priora és elegida pel capítol conventual —que el componen les religioses professes—, per tres anys. El pre-noviciat dura un any i dos el noviciat. Els pares i familiars de les monges poden visitar el monestir sempre que vulguin. Les carmelites descalces no van a casa seva, però fan una mena de vacances o d'horari d'estiu. Les vocacions provenen de qualsevol lloc. Actualment són onze monges catalanes i la resta d'altres indrets. Cristina Kaufmann és suïssa.

M'acomio de la mare Kaufmann, després de saludar alguna altra monja del monestir. Em dona la mà i somriu. Amb la seva mirada d'ulls blaus mirant l'infinit, sembla com si em repetís allò que m'havia dit abans i que m'ha quedat pregonament gravat: "Si hom no es retroba amb si mateix, tampoc serà capaç de trobar-se amb Déu i amb els homes".

Francesc Gamissans

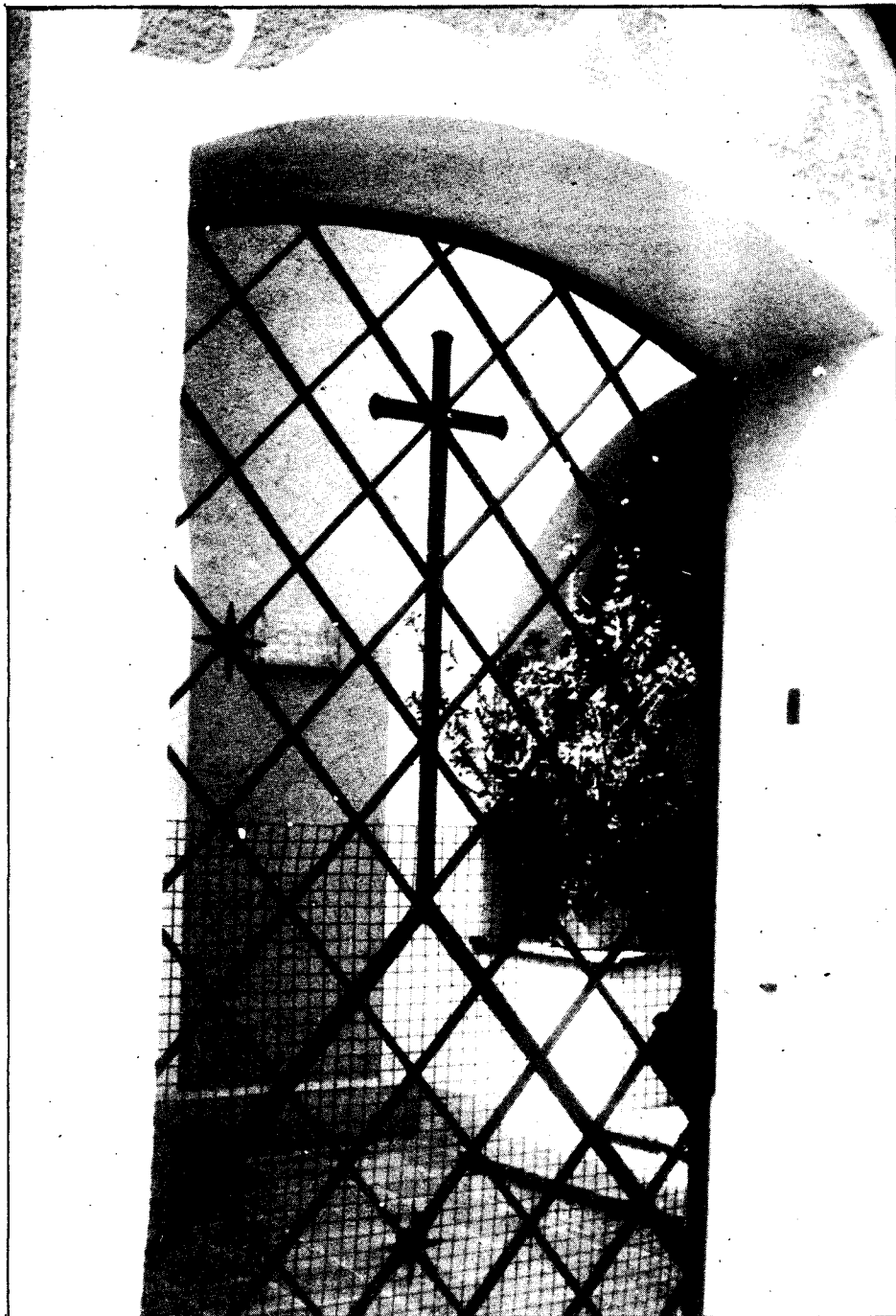
Fotos: Joan Pujol

L'orgue de tubs del monestir de les Carmelites de Mataró.

Un racó deliciós del monestir de les Carmelites descalces.

Una clausura raonable és fonamental en la vida contemplativa.

Calendari

Diumenge, 19 d'agost. XX del temps ordinari. Sant Magí, ermità; Sant Joan Eudes, confessor i Sant Lluís, bisbe de Tolossa. El sol surt a les 5,3 i es pon a les 6,45 (hora solar). Festa major a Guiamets, Masdenverge i Tarragona.

Dilluns, 20 d'agost. Sant Bernat de Claravall, abat fundador i Sant Samuel, profeta. Festa major a Ascó, Castellbisbal i Garriguella.

Dimarts, 21 d'agost. Sant Pius X, papa; Sant Privat, bisbe màrtir i Santa Ciriaca, vídua màrtir. Festa major a Blanes.

Dimecres, 22 d'agost. Santa Maria Mare de Déu, Reina, Sant Timoteu, màrtir. Festa major a Cornudella i Vilanova del Vallés.

Dijous, 23 d'agost. Santa Rosa de Lima, verge. Sant Felip de Benici. Festa major a Fonollosa.

Divendres, 24 d'agost. Sant Bartomeu, apòstol; Sant Patrici, abat, i Santa Aurea, verge màrtir. Festa major a Albinyana, Alió, Alpícat, Argentera, Balenyà, Igualada, Sants (Barcelona), Sitges, Tordera i Vilobí del Penedès.

Dissabte, 25 d'agost. Sant Josep de Calasanç, fundador; Sant Lluís rei de França i Sant Genís, màrtir. Festa major a l'Ametlla del Vallés, Sant Genís de Vilassar, Taradell i Torroella de Montgrí.

Acréixer en Déu

Quan els cristians escoltem la paraula de Déu i ens nodrim amb l'Eucaristia creix entre nosaltres el Regne de Déu.

Quan vivim amb alegria, confortant a un amic que està trist, treballem o acollim un necessitat, creix entre nosaltres el Regne de Déu.

☆☆☆

L'Església celebra

19 d'agost. Diumenge XX de durant l'any. Lectures: primera, Is. 56,1-6-7, S 66, segona Rm 11,13-15.29-32, tercera Mt 15,21-28.

20 d'agost. Dilluns de la setmana XX de durant l'any. Lectures: Primera, Ez 24,15-24, Dt 32,18-21, segona Mt 19,16-22.

21 d'agost. Dimarts de la setmana XX de durant l'any. Lectures: Primera, 21 Ez 28,1-10, Dt 32,26-36, segona Mt 19,23-30.

22 d'agost. Dimecres de la setmana XX de durant l'any. Lectures: Primera, Ez 34,1-11, S 22, segona Mt 20,1-16a.

23 d'agost. Dijous de la setmana XX de durant l'any. Lectures: Primera, Ez 36,23-28, S 50, segona Mt 22,1-14.

24 d'agost. Divendres de la setmana XX de durant l'any. Sant Bartomeu, apòstol. Lectures: Primera, Ap 21,9b-14, S 144, segona Jo 1,35-51.

25 d'agost. Dissabte de la setmana XX de durant l'any. Lectures: Primera, Ez 43,1-7a, S 84, segona Mt 23,1-12.

D'ACÍ I D'ALLÀ

Llengua i llenguatge

L'home dotat de capacitat creadora per mitjà de la poesia ens fa entrar en un estat d'encanteri davant les coses, com pot ésser la impressió màgica d'una pineda esponjada per la claror de la lluna plena de novembre.

El poder de la paraula em té cada dia més espaordit i quar, escric les destil·lo una a una i les poso a la balança. Amb la llengua cada diumenge els cristians beneïm el Senyor i amb la mateixa llengua el dilluns potser diem peraments dels germans. La persona maligna talla amb la llengua viperina els llaços amistosos. Parla amb to d'amic als seus companys però cova malícia en el seu cor. No es necessiten pas paraules obertes per arruïnar el proïsme. N'hi ha prou sovint amb què es facin insinuacions com la serp, que dissimuladament fa esses per pessigar quan menys t'ho penses.

Pere Campàs Bonay

Delfí Dalmau i Gener

Carles Muñoz i Espinalt en el seu tractat "Grafología de la firma" encasella ben encertadament la signatura de Delfí Dalmau entre les de "trazo rápido" i assegura que "refleja sentido de organización y afán realizador, agilidad de pensamiento y ardor en las propias empresas".

De família empordanesa Delfí Dalmau va néixer, a Figueres precisament, el 31 de juliol de 1891. Com a tal empordanès, doncs, sembla que un viatge si més no a les Amèriques era preceptiu. Així, juntament amb el seu pare, músic i compositor de professió, que s'hi havia establert el 1900, el nostre Delfí va passar a l'Argentina, a Bahía Blanca concretament, cinc anys de la seva joventut exercint d'ensenyant.

De retorn de les Amèriques el jove Dalmau passa a residir a Barcelona, tot prosseguint la seva tasca docent i és a temps de poder assistir al I Congrés Internacional d'Esperanto celebrat a la ciutat comtal, els postulats del qual l'han guanyat ja de per vida. Endut per les seves inquietuds, no triga a fundar, en un pis del carrer València, prop del Passeig de Gràcia, el "Liceu Dalmau", que aviat tindrà la seva primera sucursal a Terrassa i anirà obrint sucursals fins el nombre de quinze, repartides per tot Catalunya. Coneixedor de diversos idiomes i endut pel seu inveterat poliglòtisme, en la publicitat dels seus centres hom pot llegir "Liceu, Liceo, Lycée, Liceo, Lyceum, Lyzeum Dalmau", denominació que a Barcelona esdevé tota una institució popular que algú ha parangonat amb la popular Font de Canaletes, aneu a saber per què.

Inventa un nou sistema de taquigrafia d'ús internacional

Delfí Dalmau inventa un nou sistema de taquigrafia internacional i d'uns mètodes d'estenografia, però no abandona mai el seu entusiasme per l'idioma artificial inventat pel "Doctor Esperanto", o sigui l'oftalmòleg polac Lluís Zamenhof, que en aquells dies es porta molt. La seva passió preferida és, però, coadjuvar el redreçament de la llengua catalana i, de resultes, els seus "liceus" són dels primers a impartir classes de català i organitzar cursets de perfeccionament per a adults segons les noves normes fabrianes, la pensa posada en la formació de nous professors. D'entre els seus alumnes avantatjats que temps a venir esdevindrien populars o famosos, podem esmentar el pare claretà Manuel Casanovas, o l'autora del deliciós assaig "Com neixen els catalans" Ramona Via, o l'avui famosa Mercè Rodoreda, no solament iniciada, ans indubtablement influenciada pel seu mestre: "... Només caldria veure les seves primeres novel·les i comparar-les amb les que en la mateixa època va escriure Delfí Dalmau, per a convèncer-se'n". De tota manera és obvi assenyalar que la nostra Rodoreda adquirí el seu propi estil, superant sobradament aquella influència.

Ensenyament per correspondència

Acabada la nostra guerra civil amb la victòria franquista, a Cata-

Delfí Dalmau. Retrat a la ploma d'Aureli Simon

lunya, les coses de la cultura no marxen, però, com sigui, cal seguir vivint i treballant. El Liceu Dalmau es transforma, en "Belpost-Tecnopost" i Delfí es dedica a reforçar tant com pot la modalitat d'ensenyament per correspondència, que ja havia assajat abans. Abandonada la Berlitz, compareix "Linguaphone" que s'instal·la al carrer València de Barcelona i amb domicili també a Madrid, al carrer Luchana. Pels anys 30 ja havien sortit al carrer unes gravacions didàctiques sobre el català parlat, amb les veus de Delfí Dalmau, de Mercè Rodoreda, del mestre Fabra...

Abans o després de la conflagració, Dalmau no ha deixat d'escriure. En 1935 apareix "Quaderns de Gramàtica Catalana", en 1962 "Aclariments lingüístics", en 1955, editat a Montevideo, "Biografia de Boada". De caire marcadament filosòfic, en 1933 "Un altra mena d'amor", rèplica a la novel·la de C.A. Jordana considerada per molts, llavors, moralment escandalosa; en el mateix any, "Seny i atzar" i en 1936, "Sinceritat". Dirigí i havia fundat, la revista "Clarisme" i, signant amb el seu nom o amb els pseudònims "Poliglòt" i "Llibertada", col·laborà en nombroses revistes, fins a la seva desaparició en 1936 en algunes, o fins que la seva salut li ho permeté

en d'altres. Fou membre fundador de la societat "Amics de la UNESCO" a Barcelona, membre de la Comissió Patrocinadora de l'Obra del Diccionari a Catalunya...

Cal que Catalunya li reti un homenatge ben merescut.

Els darrers anys de la seva vida els passà molt delicat de salut. En carta datada el 26-11-63 del Seminari Teològic Salesià, se'l regreia "por haber aceptado pronunciar una conferencia en pro del esperanto a pesar de su delicado estado de salud..." I el dia del dijous Sant de l'abril de 1965, Delfí Dalmau, tan actiu, tan ataregat sempre, ens deixa per sempre, silenciosament i definitivament. Els seus tractats d'estenografia, de taquigrafia, s'han desfasat: els vídeos, els ordinadors, la informàtica, en tenen la culpa. També ha passat a la història sense escafallar el telègraf Morse, però no pas el seu autor —estaríem apanyats!— És ben segur, doncs, que quan la política ens deixi un poc de lleure, Catalunya sabrà retre-li l'homenatge que té ben merescut.

Ernest Corral i Coll del Ram.

EDITORIAL REGINA

SEGUIM JESÚS

Col·lecció de 3 volums amb estoig

- ELS MANAMENTS DE DÉU
- LES BENAURANCES
- LES OBRES DE MISERICÒRDIA

Textos catequístics per als infants, exposats en llenguatge de fàcil comprensió. Nombroses il·lustracions a tot color, de caire summament atractiu i orientador.

UN BON REGAL PER ALS NOSTRES INFANTS

De venda en llibreries
(P.V.P. 1.400 ptes.)

També s'edita amb text castellà.

Mallorca, 87-89 - Barcelona-29

Diumenge

XX DURANT L'ANY

A cura
dels monjos de Poblet

el pa de la paraula

SALVACIÓ PER A TOTS

Aquests versets trets d'un oracle que es presenta com una mena de consulta religiosa i jurídica sobre l'estatut de la comunitat dels darrers temps: els estrangers hi seran admesos? Sí, sens dubte, bé que amb certes condicions; però la generositat d'aquest universalisme està temperada en altres llocs (Is 49,22-23; 60:10; 61:5-6) pel record de la supremacia del poble escollit i de la subordinació dels nous vinguts.

Lectura del llibre del profeta Isaïes (56:1,6-7)

Diu el Senyor: "Compliu els vostres deures, obreu el bé, que està a punt d'arribar la meua salvació, i de revelar-se la meua bondat. Els estrangers que s'han adherit al Senyor; que es posen al seu servei per amor del seu nom i volen ser els seus seguidors, si es guarden de violar el repòs del dissabte i es mantenen fidels a la meua aliança, els deixaré entrar a la muntanya sagrada i celebrar les seves festes en la meua casa d'oració; acceptaré en el meu altar els seus holocaustos i les altres víctimes, perquè tots els pobles anomenaran el meu temple casa d'oració".

QUE TOTS ELS POBLES US LLOÏN

La salvació de Jesucrist és universal. Per a tots els pobles, homes, races i nacions. Per Déu no existeix accepció de persones, encara que Israel continuï conservant misteriosament un lloc de preferència en el pla de Déu. Per això també els estrangers, els "pagans" han de reconèixer el Senyor i lloar-lo de tot cor.

Salm 66:2-3,5,6 i 8 (R.:4)

Que Déu s'apiadi de nosaltres i ens beneeixi, que ens faci veure la claror de la seva mirada. La terra coneixerà els vostres designis, i tots els pobles veuran la salvació.

R. Que us lloïn les nacions, Déu nostre, que us lloïn tots els pobles alhora.

Que s'alegrin els pobles i cridin de goig. Vós regiu el món amb justícia, regiu les nacions amb rectitud i guieu els pobles de la terra. R.

Que us lloïn les nacions, Déu nostre, que us lloïn tots els pobles alhora. Que Déu ens beneeixi, i el venerin d'un cap a l'altre de la terra. R.

Jesús és un provocador que ens refusa per atiar el foc del nostre amor.

Hans Urs von Balthasar

La petitesa de l'Església

ha d'acollir tothom

Crist es fa pregar. Estem acostumats a veure'l realitzar espontàniament miracles sense que ningú els hi demani. Res d'això no s'esdevé en l'episodi de la cananea. La gratuïtat de l'acció de Crist a favor de l'home queda a segon terme. Una dona estrangera, una cananea, li demana un miracle amb insistència. Només al final, i després de molts prec, rep allò que d'entrada li havia estat negat.

Crist no fa cas dels crits d'una pagana. Els apòstols insisteixen perquè se la tregui del damunt. Sembla com si Crist hagués de reservar per al poble d'Israel el seu poder redemptor. Però la cananea no es dóna per vençuda i es prosterna davant Crist.

L'aparent indiferència de Crist és realment astoradora, arriba a comparar els infidels estrangers amb uns animals cadells. Aquesta manera de procedir sembla inadmissible, contrària a l'amor universal de Déu que no fa distinció de persones. D'altra banda Crist no dóna cap explicació de la seva conducta. Elogia la fe ardua de la dona i prou.

Ens trobem davant d'un fragment evangèlic desconcertant. ¿És que Crist és racista? ¿És que el cristianisme és un ghetto tancat, que no permet l'entrada a cap foraster? ¿És que l'Evangeli és la màxima expressió de l'egoisme, que ho vol tot per als seguidors i res per als estranys?

Crist tenia una missió a complir i, obedient al Pare, vol realitzar a Israel allò que li ha estat encomanat. Però Crist llegeix el cor de tots els homes i sap fins on pot arribar la fe d'una dona estrangera. Per això li atorga una primícia de la salvació jueva abocada des d'un inici a la universalitat. Crist sap el bé que hi ha en el cor de tantes persones que, extraviades per la selva del pensament, no desesperen de l'amor diví.

Les falses pistes són innombrables. N'hi ha fora de l'Església, però també n'hi ha dins. Hi ha falsos profetes i mals pastors, amagats entre els qui de debò emmenen els creients vers l'únic Salvador del món. La possibilitat de fer marrada no és escassa. I Crist ha vingut per als qui fan marrada, dins i fora de l'Església. Els ministres de l'engany se senten segurs ben arreglerats entre les files dels creients, menyspreen els extraviats i exclouen els qui qüestionen.

El cristià té el deure d'oposar-se a aquesta manera de procedir. Ell ha de ser llur per als altres. Malauradament sovint no és així, i llavors els "altres", els "cadells", s'ho miren de lluny estant, suplicant la salvació.

La responsabilitat missionera dels cristians és molt gran. La insolència —a dreta i a esquerra— dels grups tancats en ells mateixos és atterradora. La seguretat amb què pretenen estar en el bon camí, fa esfereir.

Dona, la teva fe és gran. Vet aquí el cor de Crist: salvar tothom per la fe. Viure cristianament és acceptar la responsabilitat que tots tenim d'acollir un dia tota la humanitat. A pesar de la nostra petitesa, hem de fer caure les barreres; a pesar de la nostra poca cosa, hem de fer que s'esborrin les fronteres, per tal que un dia pugui néixer l'Església de tots.

La missió redemptora de Crist troba en la fe de la cananea una ocasió propícia per a actuar. Ell no judica ningú per la pertinença a una raça o a una societat, solament mira la qualitat de la consciència. Ell, que és Déu, pentra amb el seu esguard el cor de cada home i judica només la seva sinceritat.

Maur Esteve
Abat

DÉU ES COMPADEIX DE TOTS

Els capítols 9-11 d'aquesta carta plantegen el problema del refús parcial i momentani d'Israel. Déu no es desdii de la seva crida ni dels seus dons: Israel continua essent l'escollit primordial, i el mateix Crist va dir que la salvació venia dels jueus (Jo 4:22). Pel pecat, els pagans s'havien allunyat de Déu, però han estat reconciliats: ara els jueus se n'han allunyat pel seu refús del Messies, però un dia tindran, ella també, la joia de ser reconciliats. Tota l'economia de la història santa és una economia de la misericòrdia divina.

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Roma (11:13-15,29-32)

Germans, tinc una cosa a dir-vos a vosaltres, els qui no sou jueus: Ja que sóc el vostre apòstol, miro de posar ben alt el meu servei, esperant que els jueus, que són del meu llinatge, n'estaran gelosos i podré salvar-ne alguns. Si del fet d'haver estat ells exclosos n'ha vingut la reconciliació del món, ¿què no vindrà quan ells s'incorporin? ¿No serà un pas de mort a vida? Quan Déu ha concedit a algú els seus favors i l'ha cridat, no es fa mai enrera. Vosaltres, en altre temps, no éreu obedients a Déu, però ara que ells l'han desobeït, Déu s'ha compadit de vosaltres; igualment Déu es vol compadir d'ells, que ara, mentre es compadia de vosaltres, no li han estat obedients. Déu ha deixat els uns i els altres captius de la desobediència, per compadir-se finalment de tots.

"DONA, LA TEVA FE ÉS MOLT GRAN"

Jesús deixa el territori del poble escollit per entrar al país dels pagans. Hora crucial que marca un tombant en la missió messiànica: a la incredulitat d'Israel s'oposa la fe dels pagans, representats per la Cananea. Després d'una declaració de principi, que manté la primacia del poble jueu en el disseny de Déu, Jesús cedeix a la humil i confiada pregària de la dona. Instruïda pel gest profètic del seu Mestre, l'Església judeo-cristiana, a exemple dels deixebles, s'interroga sobre l'acolliment que ha de fer als de fora: el pa dels fills ha de ser donat també a aquells als quals els jueus anomenaven durament gossos.

Evangeli segons sant Mateu (15:21-28)

En aquell temps, Jesús es retirà a la regió de Tir i de Sidó, i sortí d'allà una dona cananea cridant: "Senyor, fill de David, compadiu-vos de mi: la meua filla està endimoniada". Jesús no li contestà ni una paraula, però els deixebles li demanaven: "Despatxeu-la d'una vegada: només fa que seguir-nos i cridar". Jesús els respongué: "Únicament he estat enviat a les ovelles perdudes del poble d'Israel". Ella vingué, es prosternà i digué: "Senyor, ajudeu-me". Jesús li respon: "No està bé de prendre el pa dels fills per tirar-lo als cadells". Ella li contestà: "És veritat, Senyor, però també els cadells mengen les engrunes que cauen de la taula dels amos". Llavors Jesús respongué: "Dona, quina fe que tens! Que sigui tal com vols". I a l'instant es posà bona la seva filla.

LA BÍBLIA A L'ABAST

La misericòrdia de Déu omple la història

(Rm 11:13-15.29-32)

Passar de mort a vida

La conversió i la incorporació a Jesucrist és el vertader pas fonamental de la mort del pecat a la vida de Déu. Així pel baptisme, que significa i consagra —la fa real— aquesta conversió, el cristià ha començat ja el seu procés irreversible de resurrecció, que arribarà a la plenitud quan tots els morts ressuscitin. Israel, que havia estat escollit per Déu i posat en el camí de la vida, voluntàriament com a poble se n'ha apartat. Van topar amb la pedra d'ensopec de què parla l'Escriptura: A la muntanya de Sió n'entronitzo un que serà pedra d'ensopec i roc que fa caure: cap dels qui creuen en ell no serà defraudat (9:32b-33). Ara, doncs, com a poble és en situació de mort. I Pau es pregunta: Els jueus han caigut per no aixecar-se més? De cap manera! Mireu: la seva caiguda ha servit per a salvació dels altres pobles, i això

farà engelosir Israel (v. 11). Quan Israel reaccioni i s'alci —que ho farà— passarà de mort a vida, precisament a través del misteri pasqual de Crist, que ells han rebutjat, tot i que la seva història l'havia prefigurat en moltes ocasions.

Engelosir Israel

Sant Pau és totalment conscient de la seva vocació i hi respon amb totes les seves forces. Tinc una cosa a dir-vos a vosaltres, els qui no sou jueus: Ja que sóc el vostre apòstol, miro de posar ben alt el meu servei (v. 13). Això, però, no li fa oblidar les seves arrels jueves. Arrels en el doble sentit de fonaments ètnics i de vocació religiosa (vegeu 11:1b; 10:23-24). Per això, essent i sentint-se jueu, com el mateix Jesús (9:5), no sols experimenta el sofriment de veure el seu poble encegat i lluny del camí de la vida, sinó que fa del seu ministeri un motiu d'engelosiment dels del seu llinatge: Esperant que els jueus, que són del meu llinatge, n'estaran gelosos i podré salvar-ne alguns. (v. 14). És aquesta

salvació que Pau vincula al moment que la plenitud dels pagans hagi entrat a la veritat de Jesucrist (v. 25), acomplint-se així el disseny de Déu que, més que rebutjar definitivament Israel, el que ha fet és simplement deixar-lo al marge del camí. Pau ho recorda als pagans, no fos cas que us enorgullosissiu de la vostra sort, i perquè s'afanyin a treballar perquè aquest moment no es retardi. Aleshores Déu salvarà tot Israel (v. 26a). Haurem arribat a la plenitud de la realització dels designis salvadors de Déu. Si del fet d'haver estat ells exclosos n'ha vingut la reconciliació del món, què no vindrà quan ells s'incorporin? (v. 15).

Tothom és objecte de la misericòrdia de Déu

La història de la salvació és alhora la història del pecat del món i de la misericòrdia de Déu. No hauríem d'oblidar-ho mai. Així evitarem de caure en la trampa de la dictadura espiritual, a la que tots estem sotmesos, però especialment els grups

religiosos. I l'Església catòlica, com a grup, no n'és cap excepció. L'únic que domina les consciències —i ho fa per alliberar-les i no per tiranitzar-les— és Déu, que ens fa avançar pel camí de la veritat i de la vida que ens ha portat Jesucrist. Per això Ell és fidel: Quan Déu ha concedit a algú els seus favors i l'ha cridat, no es fa mai enrera (v. 29). La lliçó és doble. Tant l'han d'aprendre els pagans com els jueus. Aquests eren i, per ara, no són. Nosaltres som, però podem quedar també al marge si ens hi entestem. Uns i altres, tots, no hem de desesperar mai de la misericòrdia de Déu, per més que la història estigui plena de la nostra infidelitat. Sortosament per a nosaltres, Déu també l'ha omplerta de la seva fidelíssima misericòrdia. Déu ha deixat uns i altres captius de la desobediència, per compadir-se finalment de tots (v. 32). No es tracta de cap joc sàdic per part del Totpoderós. És el gran servei del seu amor a tota la humanitat necessitada de salvació.

Josep M. Aragonès

Cultura científica

"... a fi que els tresors fins ara guardats en les torres d'ivori dels laboratoris científics esdevinguin patrimoni cultural de tots."

Antonino Zichichi

23 - La Cosmologia d'Einstein

Si al temps de Newton el cosmos conegut era el sistema solar i poca cosa més, quan Einstein vol construir una cosmologia científica hem de dir que encara només és la Galàxia i poca cosa més. Ni a l'any 1905 ni al 1916 ningú no sabia pas que les "nebuloses extragalàctiques" —aquells piquets confusos, com emboirats, del fons estel·lar— fossin galàxies llunyaníssimes de grandàries semblants a la "nostra". El panorama, doncs, de coneixements astronòmics amb què Einstein es trobà era migradíssim en comparació de l'actual, en què les dimensions de l'univers conegut s'han multiplicat per més de mil. Cal reconèixer, doncs, el mèrit d'Einstein que, avançant-se als coneixements del seu temps, fou el primer a plantejar i provar de resoldre el problema fonamental de la cosmologia moderna: "¿Per què l'univers es manté en equilibri de tal manera que, malgrat l'atracció newtoniana no s'aglutinen els astres ni després de milions d'anys?" Einstein volia trobar-hi una resposta a partir dels seus principis de la teoria de la Relativitat.

Una equació que expliqui l'univers

La mateixa teoria de la Re-

lativitat ja forma part de la cosmologia, perquè afecta la manera de comportar-se l'univers en conjunt, i per cosmologia s'entén qualsevol doctrina sobre la constitució física de l'univers pres com un tot. Però Einstein, a més, va voler acometre el problema cosmològic fonamental afegint a la seva teoria, l'any 1917, unes "Consideracions Cosmològiques". En elles, partint de la hipòtesi que la distribució de la matèria en el cosmos és uniforme (univers homogeni i isotrop), estableix una equació tensorial per a explicar el fet de l'equilibri de tot l'univers. Aquesta equació és com una nova llei de la "gravitació universal" que generalitza en un altre nivell la famosa llei de Newton sobre l'atracció dels cossos. Com que parteix de la hipòtesi que l'univers és estàtic, és a dir que en conjunt no canvia de forma global en milions d'anys, es veu forçat a establir en la seva equació un terme que expliqui aquest fet; és una constant que representa per λ (lambda) i que anomena "constant cosmològica". El significat físic d'aquesta lambda és d'una repulsió còsmica oposada a l'atracció gravitacional.

Forma del cosmos en la teoria einsteiniana

Ara bé, com s'ha d'enten-

dre que és l'"espai-temps", és a dir, l'univers einsteinian? Ens respon que té forma esfèrica, tancat sobre ell mateix, finit però il·limitat. Què vol dir això? Vol dir que no té límits però al mateix temps un volum calculable. En què quedem? Molt senzill, diu, la cosa és com la superfície d'una esfera: si anem corrent per damunt d'ella, no trobarem pas que s'acabi, no té límits amb tot i que és finita; tornarem al punt de partida sense haver trobat cap final. Doncs això és el que passa amb l'univers; l'única diferència és que el cosmos no és una superfície (2 dimensions) sinó un volum (3 dimensions); la superfície esfèrica és una superfície incurvada dintre d'un espai de 3 dimensions, doncs anàlogament l'univers és un volum incurvat en un espai de 4 dimensions. I ja està (!) Explicació matemàtica senzilla però no gens fàcil d'imaginar. I de la mateixa manera que podem dir que la superfície esfèrica és tancada sobre ella mateixa, podem afirmar que és tancat el cosmos.

Per això un raig de llum, a més de deixar d'ésser recte quan passa a prop d'una gran massa, per mor de l'atracció gravitatòria, tampoc no és recte en ell mateix, sinó que té una petitíssima curvatura a

causa d'aquesta forma de l'univers, i, per consegüent, si tinguéssim telescopis prou potents, mirant cap endavant al final de tot hi veuríem la nostra esquena. Si anomenem "recta" a la direcció d'un raig lluminós, la geometria de l'espai real ja no serà la d'Euclides sinó la de Riemann.

Les zones on hi ha matèria (ponderable) no són més que regions de més curvatura, la qual és la causa dels fenòmens gravitatoris. És a dir, matemàticament; no hi ha matèria submergida en un espai, sinó només "espai" (=espai-temps), amb llocs de més curvatura que són els cossos materials.

Les equacions d'Einstein donen un radi de curvatura de l'univers de 48.000 milions d'anys-llum, si la seva densitat mitjana és de mitja quintilionèsima de gram per centímetre cúbic ($5 \cdot 10^{-10}$ gr/cm³).

La correcció de Friedmann

El matemàtic rus A. Friedmann, ampliant la idea llançada el 1917 per l'holandès W. de Sitter, en dos treballs publicats el 1922 i 1924 demostrà que l'univers esfèric i tancat d'Einstein era l'únic univers estacionari possible,

però... que era inestable, fora del cas que estigués buit de matèria ponderable, és a dir, sense cap modificació local de la seva curvatura. Per consegüent no podia correspondre al cosmos real, que té matèria com sabem, i, en conseqüència, no pot ésser estable, ha de variar amb el temps, o bé arronsant-se o bé eixamplant-se. I, a més, aquell misteriós terme de repulsió còsmica (la constant lambda) era totalment inútil; si posem, per exemple, que l'univers s'està expandint, com si s'inflés, la lambda valdrà zero, no caldrà posar-la en l'equació. Einstein va donar-li la raó, acceptant de bona gana aquella correcció.

I tenia raó Friedmann? Precisament mentre ell feia els seus càlculs sobre el paper, hi havia un astrònom americà, Edwin Hubble, que estava fent unes observacions importantíssimes en el cel descobrint noves galàxies i... arribant a la conclusió que l'univers s'expansionava! Ignorant dels càlculs de Friedmann, Hubble començà a publicar els resultats de les seves observacions el 1930. En parlarem la setmana que ve.

Francesc Nicolau
Professor de la Facultat de Teologia de Barcelona.

Del 17 al 31 d'agost

Trobada ecuménica a Montserrat

El tema de l'ecumenisme ha arribat a ser, sortosament, un ingredient, un tema normal en les publicacions periodístiques. Malgrat tot, només hi ha una certa vibració en determinats sectors de la nostra societat, potser perquè no existeix una vivència directa de tema. Els temps, sortosament, han canviat i ja no hi ha actituds hostils i d'una clara animadversió envers els ciutadans que professen d'altres confessions. El pare Joan Botam ha seguit sempre molt de prop el moviment ecumènic a Catalunya i ha participat en grups i iniciatives que han intentat impulsar un estat d'opinió favorable a l'apropament amb d'altres germans. Ell, conjuntament amb altres membres de CIIR (Congrés Internacional i Interconfessional de Religiosos), han organitzat, del 27 al 31 d'agost, a Montserrat una "setmana d'orientació ecumènica per a educadors". Aquest tema i d'altres són recollits en aquesta conversa amb el pare Botam.

—Quin és l'objectiu d'aquesta Setmana?

—Fer extensiva a un cercle ampliat l'experiència que hem anat visquent una sèrie de gent a través del CIIR.

—Hi ha interès pel tema ecumènic a Catalunya?

—Estem una mica en el buit, sense punts de referència. Hi ha un sectors aïllats que tenen una certa vibració, però no hi ha una experiència unificadora i coordinadora. Hem viscut diverses èpoques. Després del Concili, per exemple, hi hagué molt entusiasme. Al bisbat de Barcelona es visqué un clima d'entusiasme que es refredà de mica en mica.

—Abans del Concili, hi havia el Centre Ecumènic. Quina tasca desenvolupà i com va neixer?

—El Centre va sorgir abans de la dècada dels 60 i va fer un servei important. Fou un centre interconfessional que, dintre de la seva modestia, tingué molta vitalitat. Hom començà a constatar un canvi d'actitud important pel que fa a la

pregaria del retorn dels germans.

—Tornem a temps més propers i parlem una mica del CIIR.

—El CIIR es reuní, per primera vegada, fa sis anys, a Loyola. Intentà aplegar totes les experiències ecumèniques que hi havia a la península i a Europa. El primer i segon congressos, celebrats en aquesta Ciutat, foren molt ibèrics. En canvi, el tercer i el quart, que tingueren lloc a Lyon (França) i Hoddeson (Anglaterra) tingueren ja un altre caire. En ells el CIIR es definí com un moviment de religiosos y religioses de diverses nacionalitats i confessions. Hi ha diversos ecumenismes. El del CIIR és un ecumenisme més de la base. No hi ha el compromís d'esquemes previs.

—Sembla, almenys a Catalunya, que hi ha una bona disposició envers el tema.

—Hem passat d'una situació hostil, d'un cert distanciament, a una disposició benèvola, d'acceptació. Referint-nos concretament als joves, sembla a vegades com si les diferències doctrinals no existissin. Es qüestionen sovint la importància de la fidelitat doctrinal. El moment actual és bo. L'ecumenisme ha arribat a ser un ingredient normal en les publicacions periodístiques.

—Quines són les coses més importants que ens separen i ens uneixen?

—Allò que separa és la indife-

rència, la no participació, el fet de no ser-hi. M'he sentit més a la vora de militants evangèlics que no pas d'altres catòlics. En el nostre país, com he dit abans, s'ha guanyat terreny, però cal apropar més la llenya per encendre més el foc. El que em preocupa més és la gent amb obsessió doctrinal. La solidaritat, l'estimació mútua, l'exigència d'unitat són valors fonamentals. El fet cristià, en la globalitat, està prenent volada fonda i en la vida de les nostres esglésies no es veu. Això dificulta la projecció, la vivència d'un cristianisme al dia amb una base ecumènica.

—Hi ha una preocupació compartida per la unitat?

—Al nostre país l'ecumenisme és potser més pur perquè és estrictament religiós. No tenim la càrrega de l'animadversió de les guerres. Hi ha el risc de fer un ecumenisme una mica teòric, de disposició al diàleg, però sense exercir-lo. Aquí, pels qui no treballen en el tema, no és fàcil, per exemple, trobar-se amb protestants.

—La societat actual ve marcada per una crisi de fe i una onada de materialisme que envaeix molts espais. No caldria tal vegada, una acció en comú per fer front a aquesta situació?

—L'ecumenisme és una forma de viure la globalitat cristiana. De moment no podem aportar sense ser.

Tomàs Puntí

programa

Dilluns, 27:

12.00, Acolliment.

16.00, Presentació.

16.30, LA COMUNIÓ ANGLICANA
per *Martín de Zabala*

Dimarts, 28:

9.00, LA REFORMA PROTESTANT
per *Hèctor Vall*

16.00, LES AMBIGÜETATS D'ALGUNS MOVIMENTS RELIGIOSOS ACTUALS
per *Maria-Rosa Boladeras*

Dimecres, 29:

9.00, LA DIMENSIÓ ECUMÈNICA DE LES VOCACIONS TARDANES
per *Alfred Rubio de Castarlenas*

16.00, EL TREBALL ECUMÈNIC DEL SECRETARIAT PER LA UNITAT DELS CRISTIANS
per *mons. Ramon Torrella, arquebisbe de Tarragona*

Dijous, 30:

9.00, L'ECUMENISME ESPIRITUAL
per *Joan Botam*

16.00, L'ORIENT CRISTIAN
per *Sebastià Janeras*

Divendres, 31:

9.00, L'ESGLÉSIA CATÒLICO-ROMANA I EL MOVIMENT ECUMÈNIC
per *Antoni Matabosch*

12.00, Cloenda.

Finestres i balcones

Són ben coneguts ja els resultats de l'anomenada psicologia dels colors. Com arriben a influir, fins i tot de forma inconscient, en les nostres maneres de fer, de sentir i fins i tot de pensar.

La companyia holandesa d'aviació KLM feia temps que notava que en els mateixos tipus d'avió i de vols que d'altres companyies i en les mateixes condicions atmosfèriques, tenia un percentatge més alt de passatgers marejats que les altres. Havent cridat un psicòleg, aquest va notar que la tapiceria dels avions era groga; un color que podríem anomenar biliós. Els va aconsellar que el canviessin per un altre, verd pàl·lid o crema. Li van fer cas, i des d'aquell dia els passatgers es van trobar més be.

Una fàbrica de bombons excel·lents tenia, malgrat tot, poca venda. Un altre psicòleg va adonar-se que tots anaven embolicats amb paper bo i satinat, però blanc. Els va indicar que els barrejessin amb altres caramels de la mateixa qualitat, embolicats amb papers vermells i blaus. Les vendes van créixer espectacularment.

Podríem explicar molts més exemples, semblants, dels diferents camps del quefer humà. Els decoradors han après ja a aplicar aquesta psicologia del color, no sols en apartaments, sinó també a oficines, a tallers i a indústries.

Un altre tema en què treballen científicament alguns psicòlegs en l'actualitat: la fragilitat de coses belles per tal de temperar la violència de les persones.

Sabem prou que guarnint amb flors violades la taula festiva d'un banquet, hom aconsegueix un ambient de distensió i alegria; com servint el menjar en plats de porcellana, etc. I com contrasta això amb les taules dures i pelades d'una caserna o amb els plats metàl·lics de la

tropa en campanya, coses que influeixen en els joves a introduir-les en un clima de dura disciplina i de possible violència. No cal dir que avui en l'ambient general, i també en els mitjans de comunicació social, és pitjor la pornografia de la violència, que no pas l'altra, que al cap i a la fi comporta expressions més pròpies de l'amor.

Suïssa, un exemple

Es al·lisonador recórrer Suïssa, aquesta nació pacífica per excel·lència, i veure les meravelloses finestres de les seves ciutats i pobles, tan bellament farcits els seus ampits d'una enorme varietat de flors de colors vius. Tenen plantes que hi van florint durant gran part de tot l'any, malgrat el clima.

Fins i tot els turistes dels més diversos tarannàs, es comporten en aquest ambient tan pulcre i bonic, més delicadament; les seves maneres són més discretes i amables, i senten en el seu interior un goig gratificant per mor de tanta bellesa, que enjardina encara més l'esplèndid paisatge.

Enfront de tanta violència i agressivitat humana que anem tenint per les nostres llars, no influiria beneficiosament prodigar els parcs florits? Oh, quins parterres de tulipans a Holanda!

Potser es pot adduir que a les nostres ciutats mastodòntiques o en pobles de boig i atapeït urbanisme, no hi ha gaires espais per a aquest enjardinament.

Malgrat tot, Barcelona i d'altres ciutats —que de fa un cert temps estan netejant i repintant els seus edificis— podrien ser unes ciutats privilegiades. Ja que per la

influència modernista, s'hi van multiplicar els balcones, alguns amb baranes ben originals. Sembla que al principi hom es creia que servien perquè els veïns hi passessin el temps abocats al carrer. Una perspectiva ben poc agradable, amb tanta circulació, ofereixen avui als seus possibles usuaris, i poc temps els queda per altra banda, en la seva atafagada vida actual per a aquest abocament. En canvi, podria invertir-se, en benefici de tots, la direcció de la contemplació. Que fossin els vianants i els viatgers dels cotxes i autobusos els qui anessin veient els diferents horitzons que els oferiria una multitud de balcones. Tan de bo que fossin tots o gairebé tots, com a Suïssa! Balcons plens de flors somrients que introduïssin en la ment —no només als ulls— un missatge de pau.

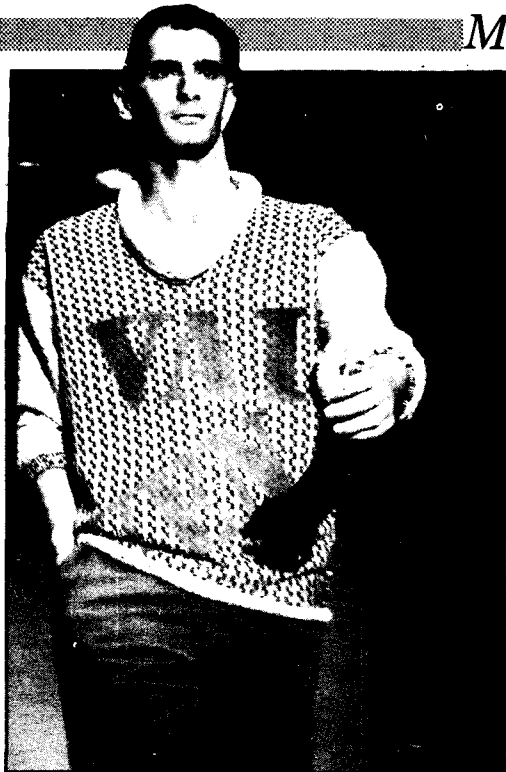
La ciutat —pedra i ferro— faria una metanoia que influiria en el pensament i la voluntat dels seus ciutadans. Enjardinem, doncs, les façanes de la Barcelona d'ahir, la més gran, i d'altres ciutats de la nostra geografia! Posem somriures als llavis oberts dels seus balcones!

Els arquitectes actuals construeixen ja amb jardineres les terrasses i galeries, fins i tot en posen als interiors. Aquest hobby ciutadà també influirà segurament en una més gran concòrdia entre els habitants de cada "pis", tot rebaixant les tensions familiars que per tants motius de vegades es produeixen.

Les flors fan bé en tots sentits. A la vista dels del carrer i a l'esguard dels de dintre.

Alfred Rubio. (Metge. De l'Àmbit Maria Corral)

MODA

"AZULMARINO": Jersei en punt rústic de cotó.

INSOLITO: Conjunt de cotó de tall molt juvenil.

"Shopping" estiuec

Anar a comprar és una cosa que evidentment és molt atractiva. Els temes són diversos i les necessitats són moltes. Avui, pensant en aquestes compres o necessitats d'última hora en que tot pot ser útil, oferim una breu i variada panoràmica de temes, tots són estiuecs, atractius i plens de color. Siguem pràctics.

"CAPRICE"

És efectivament, un "caprici" multicolor, propi pels dos sexes. Es tracta d'un encenedor recargable de quars, realitzat en metall, que ofereix diferents fundes intercanviables. De reduït tamany i manejable aporta cada moment i cada situació, varies opcions ja que, pot canviar-se el casquet-funda segons el color que millor ens vagi al conjunt. Es presenta en diferents modalitats i resulta molt útil i pràctic.

HIPPOPOTAMUS

Com poden resultar d'ale-

gres els complements de platja! Aquesta nena se sent feliç abrigada al sortir de la piscina i utilitzar per assecar-se una enorme i divertida tovallola de ris blanc, amb grans dibuixos estampats multicolor.

HIPPOPOTAMUS: Tovallola estampada en ris blanc.

"AZULMARINO"

És un nou aspecte del vestir capaç d'interpretar, desenvolupar i difondre la millor moda per a gent jove i d'avanguardia.

"AZULMARINO", vesteix a homes i a dones, els dona el més avançat en línies, teixits i formes.

Les seves peces, gairebé sempre folgades, cobreixen un mercat evidentment jove i presenten uns models exclusius i de disseny propi tant en punt com en teixit a la plana.

INSOLITO

Teixits frescos, teixits naturals per combinacions perfectes de color. A aquestes vacances, allò més desenfadat pot ser un cos tipus "top" curt fins a la cintura, per combinar amb uns pantalons amples, molt amples, a base de gran profusió de frunzits. Baixos recollits i efecte de butxaques cordades.

María José Ejarque

CRONICA CASTELLERA

Debuta la "Jove de Vilafranca", amb castells de set

Tal i com ja vaig anunciar en passades cròniques, la creació de una tercera colla a Vilafranca del Penedès, ja es una realitat, donant-se a conèixer davant del Món Casteller a la Festa Major d'Esparreguera. Va ésser un debut important en tant a castells, si tenim en compte que difícilment hem vist aixecar castells de set a una colla que surt per primera vegada.

La nova colla vilafranquina s'anomena Colla Jove de Castellers de Vilafranca, però aquest nom sembla que no és definitiu i aixeca polèmica en alguns ambients castellers. Cal recordar aquí que la colla de la camisa verda reclama el nom de Colla Jove dels Castellers de Vilafranca per els nois que ja han actuat en solitari algunes vegades i, en tot cas, afirmo que el nom de "Castellers de Vilafranca" és patrimoni històric i també legal de l'actual colla de Castellers, la més vella de les tres vilafranquines.

S'havia dit, que la nova colla no sortiria fins que tinguessin castells importants per fer. I així ha estat: el tres de set, el quatre de set (al segon intent), dues torres de sis, el tres de sis per sota, dos pilars de cinc (un per sota i un al balcó). Com es pot veure, la coneixença castellera de la colla pot permetre aquesta bona actuació; recordem que alguns dels seus castellers són membres de la colla de Falcons de Vilafranca.

Els Xiquets de Tarragona, intenten el tres de vuit

La colla local dels Xiquets de Tarragona que sembla que va a totes de cara a quedar bé al proper concurs, va intentar en pròpia plaça i per dos cops el tres de vuit, fent l'lenya en el primer intent amb dosos a punt de colocar-se i en el segon quan s'anava a colocar l'axaneta, tot segit els Xiquets van descarregar al segon intent la torre de set, el quatre de set amb l'agulla i el pilar de cinc. En aquesta actuació que es ve celebrant cada any per aquestes dates hi van estar presents les colles dels Nens del Vendrell i els Castellers de Ribes, colles que per manca de temps només van aixecar dos castells. Els Nens van completar amb la torre de sis, el pilar de cinc, carregant el tres de set. Els Castellers de Ribes van descarregar la torre de sis i el pilar de quatre, intentant en dos cops el tres de set.

Altres actuacions

● La colla dels Bordegassos de Vilanova, van aixecar els primers castells en la història de un petit poblet anomenat Callús —prop de Manresa— allí la colla vilanovina va aixecar molts castells de sis nets i pilars de quatre a la cercavila i a la plaça enmig d'una gran expectació de veïns que no havien vist mai castells, els Bordegassos van completar amb el quatre de sis al mig, el tres de sis aixecat per sota, la torre de sis i el pilar de cinc.

● La colla Vella dels Xiquets de Valls ho va fer a les seves cases com cada any per aquestes dates, van carregar i descarregar la torre de set, el quatre de vuit, el cinc de set i tres pilars de cinc simultanis —un portat al balcó—.

● Els nois de la Torre actuaren a la Nou de Gaià, varen aixecar la torre de sis, el quatre de sis amb l'agulla, el tres de sis per sota, el pilar de cinc i diversos pilars de quatre; les noies descarregaren el tres de sis.

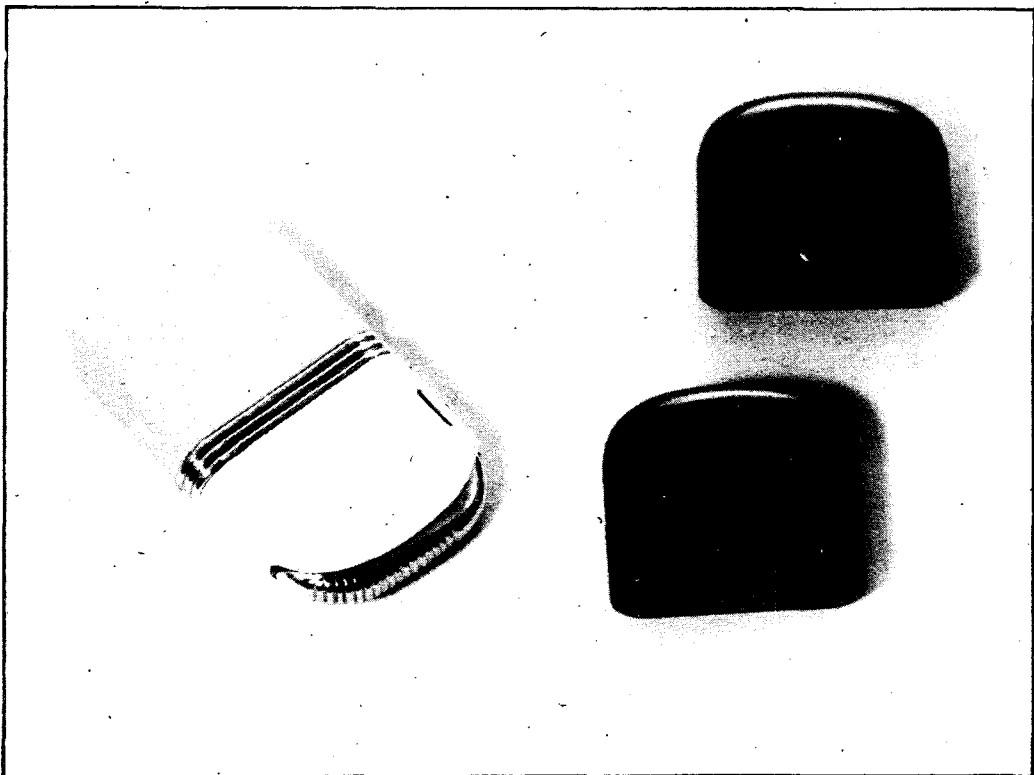
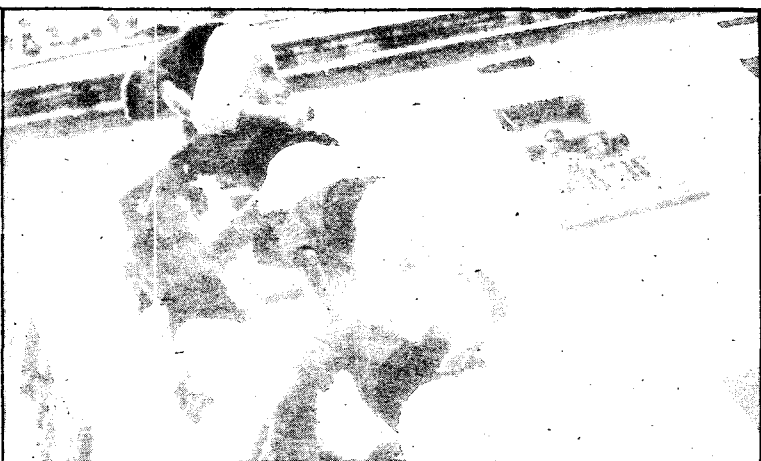
● A la festa major dels Monjos, dues colles, Castellers de Vilafranca i la Vella de Valls. Aquests són els castells que varen aixecar les dues colles: Vella dels Xiquets de Valls: la torre de set, el quatre de vuit, el cinc de set i tres pilars de cinc simultanis —un per sota—. Castellers de Vilafranca: la torre i cinc de set, quatre de vuit i el pilar de cinc.

● Els Xiquets de Reus, actuaren a Reus i a Pradip, en totes dues actuacions varen aixecar castells de sis nets, dues torres de sis, el quatre de sis amb l'agulla i diversos pilars de quatre.

● La Colla Jove dels Xiquets de Valls, ho va fer a la festa major de Figuerola, allí varen aixecar la torre i el cinc de set, el tres de set, dos pilars de cinc i van desmuntar els quatre de vuit.

● Els Castellers de Castelldefels, ho van fer en pròpia plaça, van descarregar el quatre i tres de sis, el pilar de quatre i van desmuntar el cinc de cinc net i el pilar de cinc.

Eloi Roca

"CAPRICE": Encenedor recargable amb fundes intercanviables.

Costums i
tradicions

De Verdaguer i "Sant-Taló"

Si recordeu la humorística venjança que prengué el Rector de Valfogona de la gasiveria dels seus feligresos i de la qual us parlava fa poques setmanes, potser trobareu —si és que aquella us va plaure— divertida una altra que dugué a terme el nostre altíssim poeta Verdaguer quan encara estudiava.

Sembla que mossèn Cinto no era un estudiant massa llest i en el Seminari havia de passar més hores que els altres per a ficar-se al cap els textos de la carrera. En canvi tenia una innata facilitat per a fer versos.

Hi havia aleshores en el Seminari de Vic, un professor de Retòrica, que més tard ho fou de Filosofia i Teologia, cognomenat Serra i Mies. El que seria famós canonge, company i amic de Verdaguer, Jaume Collell, deia que el tal professor era un bon home, carregat, però, de minúcies i d'injustícies entre els alumnes que no li eren simpàtics.

A Verdaguer li tenia tórria. No li era agradable i d'ençà del primer dia el cridava sempre pel segon cognom: Santaló, separant, però, les síl·labes: Sant Taló. I constantment l'humiliava amb la dita: "Sant-Taló, Sant-Taló, no faràs miracles, no". Fins i tot, sembla que arribà a escriure uns versos humorístics de riota de l'estudiant.

Verdaguer acabà la paciència i va escriure uns Goigs que envià a l'irònic professor, única manera de tornar-li la pilota sense que l'esmentat Serra i Mies es pogués molestar, tota vegada que els Goigs eren dedicats a Sant-Taló, el qual —afegia en el títol— "per manca de cantaires se'ls canta a sí mateix en la seva parròquia de Folgaroles".

Com a mostra en reproduiré un fragment, justament el que constitueix una resposta directa a la humorada del professor:

"Miracles en vostres fargues/de fer-ne no hi ha poder,/molt bé sabeu fer el què/són becaines i ben llargues;/dormiu més que un porc pigó/perquè res vos desconsola./Son i calma, vi i garjola/mal deixeu a Sant-Taló".

Per si algú pot tenir interès a conèixer sencers aquests Goigs i els cerqui en les Obres Completes del gran poeta, he d'advertir que no hi figuren. Els va publicar Valeri Serra i Boldú en la seva biografia de Mossèn Cinto, gairebé introbable, avui. L'any 1935 en féu una curta edició l'impressor Bas, d'Igualada i els Amics dels Goigs de Barcelona, una altra igualment limitada.

La darrera edició que conec és del 1953 estampada a Barcelona en la impremta "Gráfico Moderno", amb un dibuix de Joan Montpeys i Sans representant un estudiant dels de "capa i tarot", de l'època de Verdaguer, reproducció d'una petita escultura feta pel vigatà Julià Fàbregas.

Dels versos de Serra i Mies, ni rastre.

Esteve Busquets i Molas

La sardana i la dansa

La sardana a tot arreu

En aquests últims mesos, i possiblement remarcada per l'actitud presa per TV3 respecte a la dita Cultura Popular, s'ha produït un moviment de protesta pel marginament en que es troba la sardana i activitats folklòriques en general, en molts medis de difusió.

Nosaltres que, evidentment, no ens considerem pas aludits per aquesta queixa, la reflectim ara a les nostres pàgines, segons un text que divulgà l'Agrupació Sardanista Santa Anna, de Mataró, amb el mateix títol que encapçala aquest comentari. Diu així:

"Els sardanistes venim observant, amb indignació creixent, que, cada dia més, la dansa nacional de Catalunya és menystinguda —pràcticament arraconada— per la immensa majoria dels òrgans de comunicació.

Això, aquest estat d'injustícia, s'ha d'acabar. La sardana, que, per les seves característiques musicals i coreogràfiques, és única al món —i que a tot Catalunya és d'una popularitat que va en augment—, ha

d'ocupar per dret propi un lloc preferent en els mitjans de comunicació.

Fa vergonya que els rectors de la ràdio, la premsa i la televisió no li dediquin cap de les atencions que tant prodiguen a altres aspectes musicals i de dansa forasters, ben sovint d'un mèrit i d'un gust més que dubtosos.

És hora de dir prou a aquesta situació que tant pot ésser deguda a manca de consciència cívica i cultural catalana com a mala intenció.

Volem la sardana a tot arreu. I si, als sardanistes, no se'ns fa cas, d'ara endavant denunciarem sense parar i amb el màxim de potència a la veu, que els òrgans de comunicació indiferents a la nostra crida —els que siguin— no són dignes d'ocupar un lloc de responsabilitat en el món multifacètic i entranyable de la cultura i del costumari civilitzat del país nostre.

Volem un país autèntic, arrelat. No pas una comunitat desfigurada."

Josep Ventura

Llibres

L'himne de l'Univers" de

Teilhard de Chardin

Ara que han passat els fervors entusiastes per Teilhard de Chardin i també les sospites d'heterodòxia i els atacs dels atrabiliaris detractors, és l'hora de tornar a llegir, amb calma, els textos més representatius d'aquest lluitador enamorat de Déu i de la ciència com un altre Ramon Llull.

Dotat d'un apassionat i apassionament temperament, creatiu-poètic i místic, ha escrit coses meravelloses que ens poden ajudar a vèncer la grisor del nostre món i copsar la sorprenent experiència de veure el nostre admirable cosmos amb els ulls extasiats de Teilhard de Chardin.

L'"Himne de l'Univers" que ara publica Editorial Claret, amb el n.º 66, dins la col·lecció "Els daus", és un breu i admirable recull de textos impregnats de saviesa, d'originalitat, de poesia mística, escrits al llarg de la vida desconcertant de l'autor de "El medi diví".

El lector no iniciat, en topar-se d'antuvi amb afirmacions infreqüents i fins i tot atrevides, podrà sentir, alguna vegada, la por de trobar-se davant d'un món fantàstic i inassequible al comú dels mortals, amb regust del que podia semblar panteisme còsmic. ¿No ens passa això mateix amb Tagore i amb els místics del més recte bon sentir?

No us espanteu. Teilhard de Chardin no mou un peu sense estar ben segur del terreny que trepitja. La seva visió poètica —i alhora científica— del cosmos, de l'home i de Déu, estan sempre en un context de la millor llei.

Si una afirmació atrevida us sorpren, continueu llegint i trobareu la justa explicació d'allò que us podia semblar perillós o bé arriscat.

Llegir la "Missa sobre el món", "Dins el Crist total" o bé l'admirable "Himne a la matèria" és meditar serenament, és participar del goig

reservat als esperits selectes capaçs de fruit d'una extraordinària visió "real" i nova del nostre univers.

Teilhard de Chardin és el sant Francesc o el Ramon Llull del nostre temps. Canta, enamorat, l'univers que veu, penetrat per la saviesa i l'amor de Déu que tant estima i que és "a la naixença, a la creixença i al terme de totes les coses."

Teilhard de Chardin, avui, mereix tornar a ser llegit i estudiat amb amor. El seu esperit inquiet ens dóna una sàvia lliçó, d'entusiasme

quan tant el necessita la nostra fe, contagiada d'una rutina i d'un ensoïmament que afecta fins i tot els mateixos que es diuen militants compromesos.

Llegiu aquesta tendríssima pregària a Jesucrist: "Jesús —Omega, que us serveixi, que us proclami, que us glorifiqui, que us manifesti fins a la fi— per tot el temps que em resti de vida —i, sobretot—, per la meua fi".

Josep Liñán i Pla

SECRETARIAT INTERDIOCESÀ

—El Fons Bàsic és un llibre que situa la catequesi en un marc de conjunt de l'acció pastoral de l'Església, que fa una sinopsi dels temes que han d'incloure els catecismes i els distribuïx d'acord amb l'edat dels destinataris.

—EL FONS BÀSIC es un text fonamental, redactat per un equip d'experts per encàrrec dels bisbes. Ve a ser com els fonaments d'un edifici: no es veuen, però són indispensables. Hi ha una visió global dels temes que han d'incloure els catecismes que es preparen, adaptats a cada edat.

—FONS BÀSIC PER ALS CATECISMES DE LES DIOCESIS CATALANES:

Tracta de la catequesi com a acció pastoral dels destinataris per edats i ambients i dels continguts dels catecismes: és a dir dels temes de la nostra fe que cal transmetre.

Carrer de la Manca, 5-7. Tel. (93) 872 15 43
Manresa Barcelona

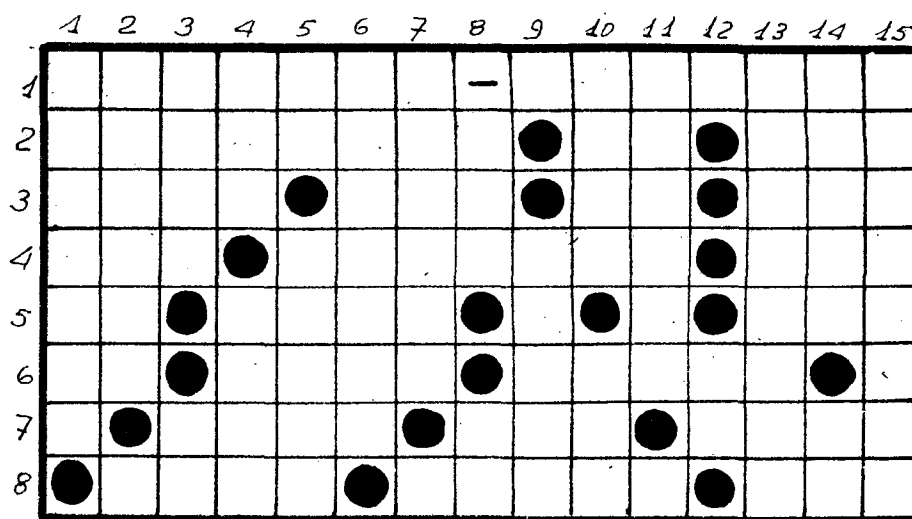
Per Rosa Collet

HORIZONTALS

1. Nom i cognom de Pius XII.
2. Que fa por o meravella per la seva magnitud. La teva. (A l'inrevés lloc on feu el seu apostolat a l'Índia S.F. Xavier).
3. Una de les hores de l'ofici diví. Prefix grec que significa "difícil", mal. Tot sol. (A l'inrevés, sigles d'un sindicat.)
4. Líquid groc i untuós. Instrument de cirurgia. Vocals.
5. (A l'inrevés, article.) Vocals. Consonant. Consonant. Fracció de pesseta.
6. (A l'inrevés, nom de consonant.) Caixeta on es disposen els vots. Plaça de l'antiga Grècia. Manera d'embenar.
7. Consonant. Guàrdia, policia. Sigles d'un institut estatal. Uneix, combina diferents elements.
8. Part davantera del buc, d'una embarcació. (A l'inrevés, ja amanit amb oli.) (A l'inrevés, enclusa d'argenter.)

VERTICALS

1. Aquell que estudia races, costums, cultures.
2. Especialista en malalties de l'aparell urinari. Consonant.
3. Ésser sobrenatural, amb poders màgics. Pàtria d'Abraham.
4. Nom de lletra. Nom d'arbre.
5. (A l'inrevés, preposició.) En l'home adult, pèl que creix a la regió de la cara, corresponent al maxil·lar inferior.
6. Estat dels EUA, a la regió central Nord-Est.
7. (Amb article al davant, poema grec atribuït a Homer.) Consonant.
8. Peça especial de ferro per a rostir carn. Una manera d'afirmació.
9. Consonant. Producte altament radiactiu.
10. Un dels problemes més greus de l'Estat. Nom d'home.
11. Poema de Mn. Cinto. Vocal.
12. Inicial de punt cardinal. Déu egipci.
13. Situats al costat i no al centre.
14. Lloc de reunió de la francmaçoneria. (A l'inrevés, queixa.)
15. Tot igual, sense diferències.

SOLUCIÓ

1. Etnòleg.	10. Atur. Gil.
2. Uròleg. P.	9. P. Urani.
3. Geni. Ur.	8. Ast. Ia.
4. Ema. Auró.	7. Odissea. T.
5. ne. Barba.	6. Indiana.
6. Logia. Ia.	5. ne. Barba.
7. Laterals.	4. Ema. Auró.
8. E. Ra.	3. Geni. Ur.
9. Canigó. O.	2. Uròleg. P.
	1. Etnòleg.

VERTICALS

HORIZONTALS

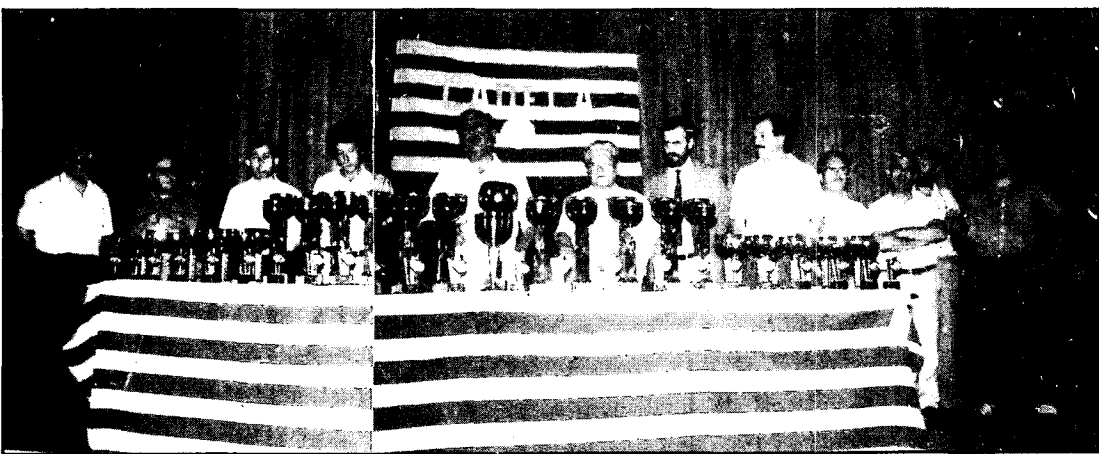
CADECA

Repartiment de trofeus

Amb gran concurrència de clubs ha tingut lloc en l'espai local del Club Helena d'aquesta capital l'acte de lliurament de trofeus als clubs guanyadors de les diferents competicions de CADECA en el decurs de la temporada 1983-84.

Es van lliurar més de 50 distincions a equips de Barcelona i altres a equips de diferents comarques catalanes. Acte seguit tots els delegats foren obsequiats amb un refresc, en dependències anexas.

La fotografia que il·lustra aquest comentari informatiu dona testimoni d'un moment de l'atractiu acte, que, una vegada més, fou motiu de confraternitat entre els components del nostre col·lectiu esportiu-cultural, que és CADECA.

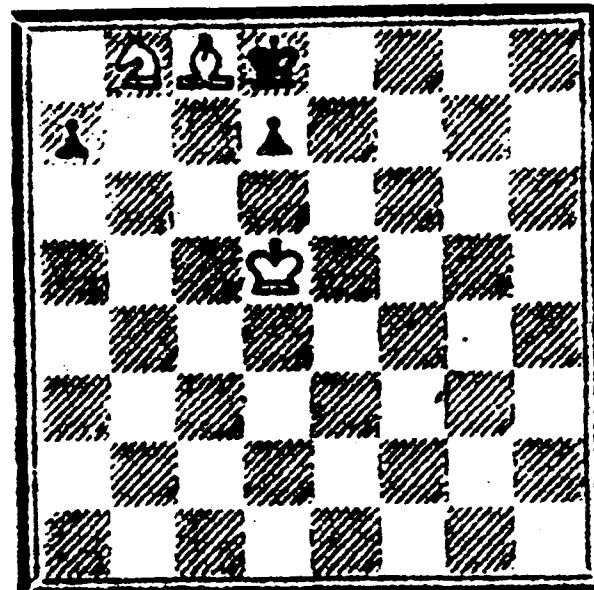
ESCACS

Per Jaume Mora

DIAGRAMA 125

Blanques juguen i guanyen

Suposem ja que sabeu com es fa el mat amb alfíl i cavall. Ara apreneu a fer-lo amb un d'ells només.

Solució al Diagrama 124

1...Th3xh2, 2 Tg2xg4+ f5xg4, 3 Te2xh2 Dd5-h1+, 3 Th2xh1 Th8xh1+, 4 Rg1-f2 Af6-h4+, 5 Rf2-e2 Aa8-f3 mat.

Desitjo subscriure'm / renovar la meua subscripció a:

Catalunya Cristiana

Nom i cognoms.....

Adreça.....

Població..... D.P.....

Remetre aquesta butlleta a:

Redacció i administració

C/. València, 244, 2on. Barcelona-7. Tels. 2 2739 - 2784 - 2805

- ☐ Trameto les 2.500 ptes. per gir postal.
- ☐ Incloc un taló barrat per aquest import.
- ☐ Prego al Banc / Caixa.....

Agència.....

que se serveixi domiciliar aquest pagament anual, fins a nova ordre, en la meua llibreta / compte n.º.....

Lloc..... Data.....

Signatura

Jesús ens parla

Busquem l'evangeli del diumenge: Evangeli de Sant Mateu, capítol 15, versets 21 al 18.

Reflexionem:

1. "Jesús es retirà al país de Tir i Sidó", un lloc que era expressió del món pagà. Perquè al seu voltant la gent se sentia descontenta perquè esperaven solucions immediates. Els seus no l'entenien.

2. "Una dona cananea" (estrangera) cridant-li a Jesús "Senyor" i "Fill de David" el reconeix com a Messies d'Israel. Li suplica, li demana, insisteix. Jesús, com en tots nosaltres, va posar a prova la seva constància. Fins i tot amb un proverbi l'humilia. Ella accepta la humiliació i li dóna valor a favor seu. Té amor de mare i l'amor ens fa humils, i la humilitat venç la resistència de Déu.

3. Finalment Jesús li diu a la dona: "¡Que n'és de gran la teva fe!", i li concedeix la gràcia demanada.

Si fem com aquella dona plena de fe, si tenim fe, Jesús també ens omplirà de gràcies.

El Mossèn

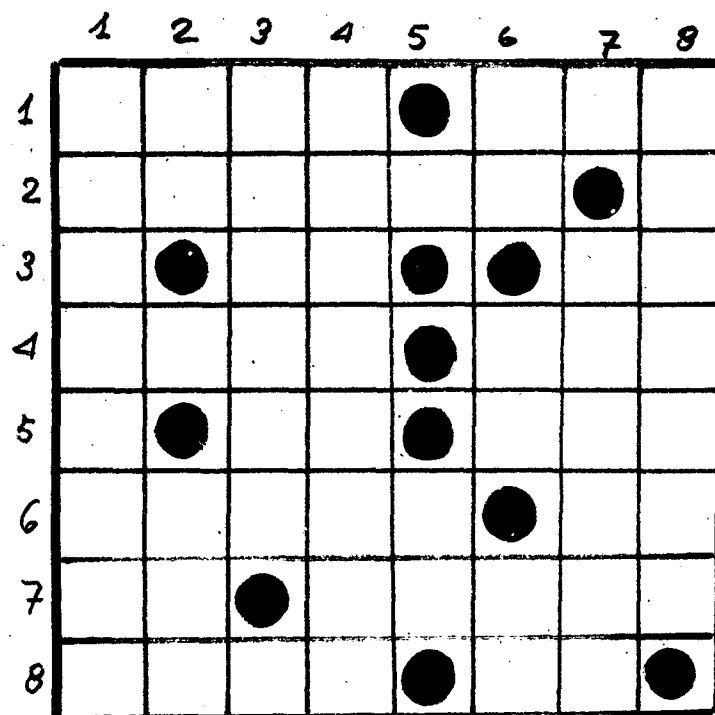
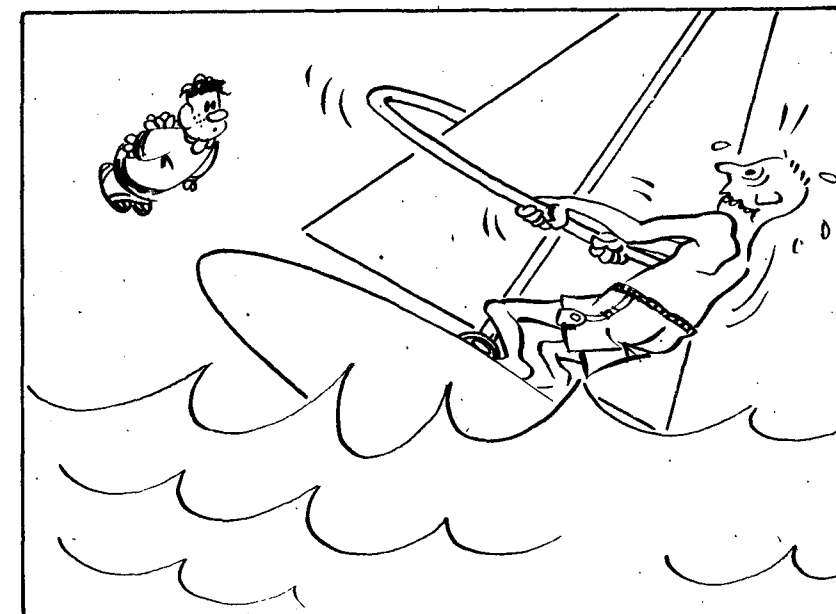

L'EIXERIT

SUPLEMENT INFANTIL DE "CATALUNYA CRISTIANA"

ANY V N.º 217

L'angelet Ignasi

HORITZONTALS

1. Utensili que fem servir per a menjar. Utensili que fem servir per a beure.
2. Lloc de la casa on s'hi guarden eis queviures. Conjunció.
3. Vocal. Nom d'arbre. Campió.
4. Mil quilos. (A l'inrevés i en plural, nom d'arbre.
5. Inicial de punt cardinal. Vocal i consonant. (A l'inrevés, rata.)
6. (A l'inrevés, mal subjecte; hàbil en la dolenteria. (A l'inrevés preposició.
7. Símbol químic del sodi. (A l'inrevés i en castellà, número.
8. La nit passada. (A l'inrevés, la teva.

VERTICALS

1. Aliment molt necessari al cos humà i que dóna força i no engreixa.
2. (A l'inrevés, article. Vocal. Arran.
3. Sortir fiador, respondre per altri. U.
4. Verdura per fer amanides, salses de color vermell.
5. Inicial de punt cardinal. Abreviatura de metre.
6. Consonants. Abreviatura de Sant. Vocals.
7. Vocal. Barreja de verdures crues que es mengen amb sal i oli.
8. Instrument que serveix per a tallar roba, papers.

Solucions

1. Plat Got
2. Rebost. l.
3. O. Om. As.
4. Tona. smO.
5. E. AQ. tar.
6. irruM. ne.
7. Na. eteIS.
8. Anit. at.

HORITZONTALS

1. Proteïna
2. IE. O Ran.
3. Abonar. l.
4. Tomàquet.
5. S. MT.
6. GT. St. EA
7. O. Amanit.
8. Tisores.

VERTICALS

ÉS EL VENT QUE
HA TRENCAT
UN VIDRE,
SENYOR
KRUSBEL

I SI NO FOS
EL VENT...?
I SI FOS...?

ELS DOCUMENTS...

MASSA
TARD!
HAN
DESAPA-
REGUT!

QUÈ PUC FER?

HE DE
PENSAR
ALGUNA
COISA...

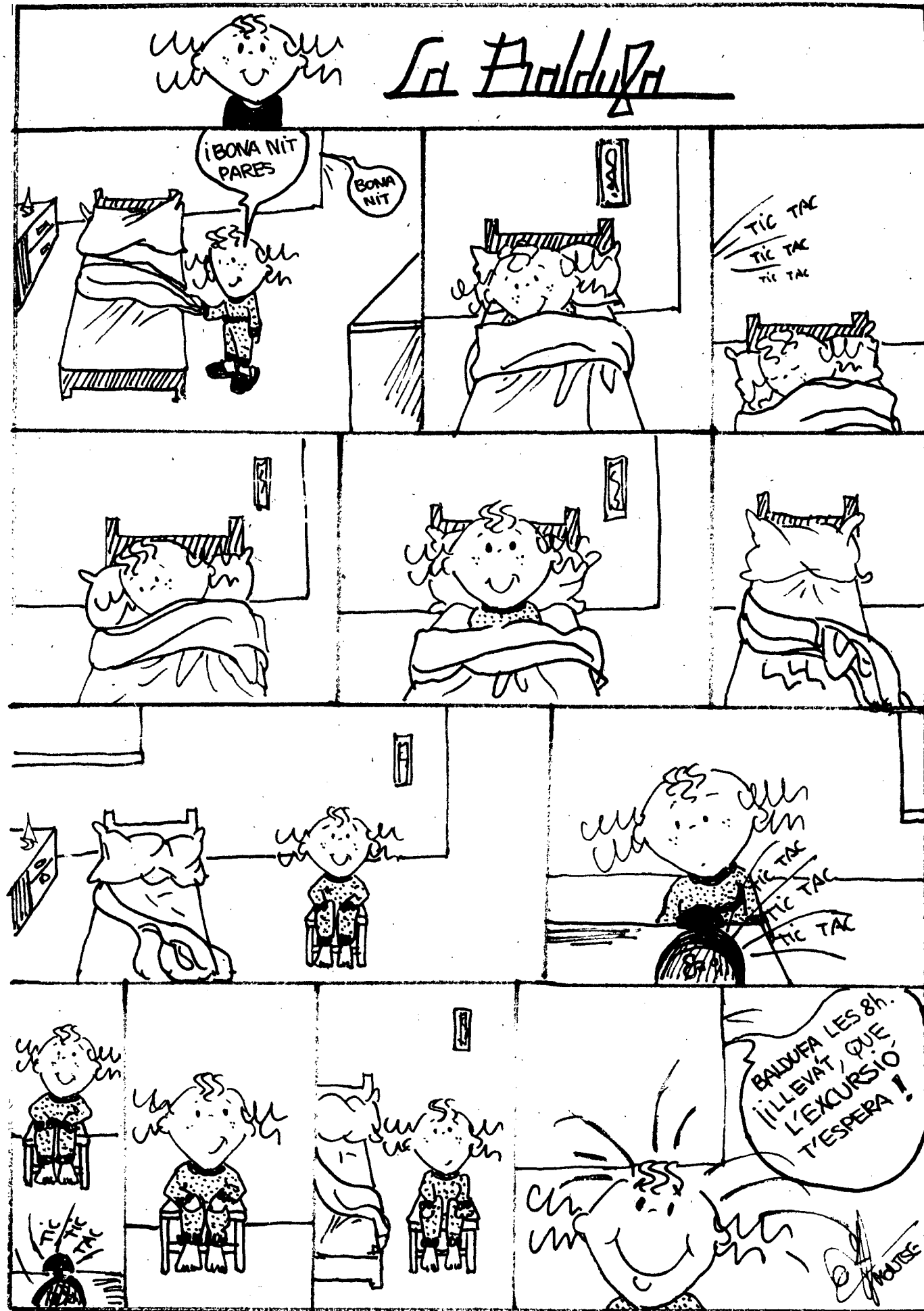
ARA QUE MI
PENSO...

AQUESTS DOCUMENTS
NO EREN AUTÈNTICS.
ELS BONS ELS TINC
A LA CAIXA FORTA...

SÓN EXACTES,
PERÒ LA DATA ;
LA QUANTITAT I
EL NOM SÓN
DIFERENTS

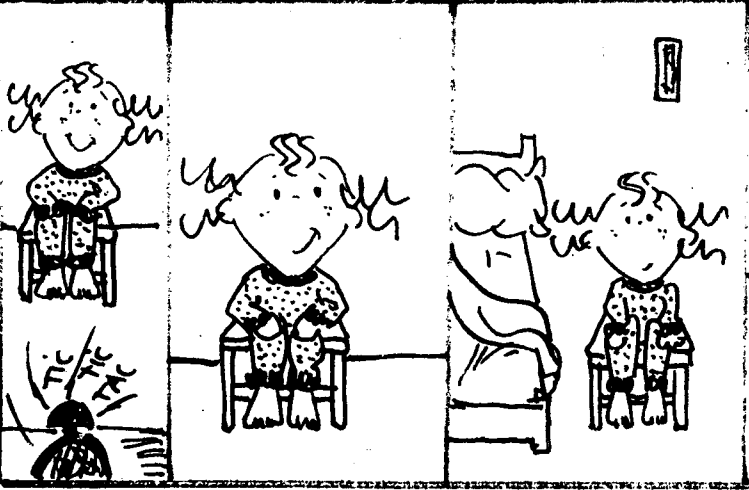
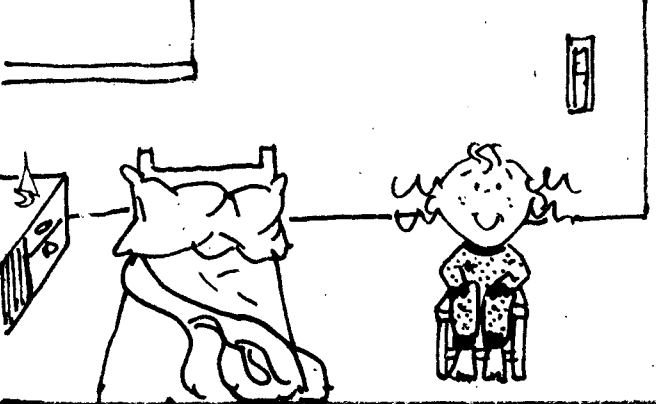
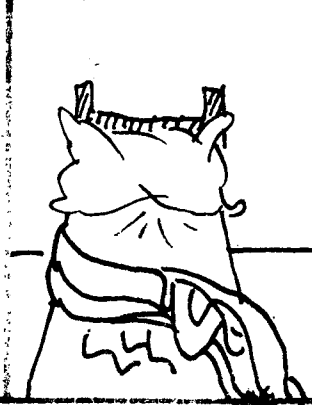
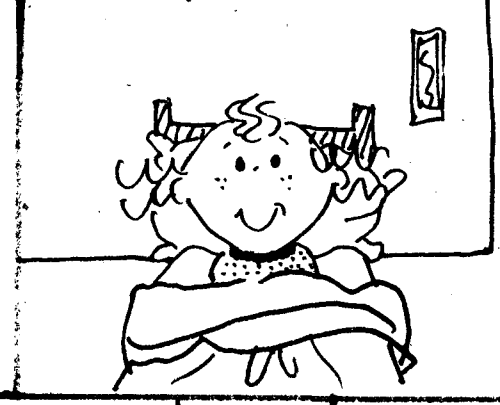
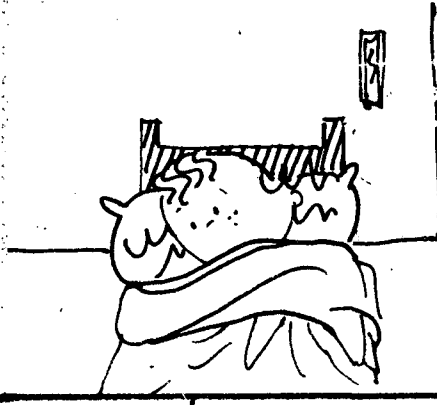
ANIRE A
COMPRO.
VAR-HO

EL SENYOR KRUSBEL, DESPRÉS DE
COMPROVAR QUE ELS DOCUMENTS
BONS ESTAVEN A LA CAIXA, ES
TRANQUILITZÀ. DE SOBTE, VAN
TRUCAR A LA PORTA...

BONA
NIT

~~TIC TAC~~
~~TIC TAC~~
~~TIC TAC~~

BALDUA LES 8h.
IL LEVAT, QUE
L'EXCURSION
T'ESPERA !

DIUMENGE 1

PRIMERA CADENA

CIRCUIT ESTATAL

11.00 EL DIA DEL SENYOR
12.00 CONCERT
12.30 TEMPS I MARCA
15.00 TELEDIARI
15.20 L'OCCELL BOIG
15.50 PORTEU-LOS VIUS
16.40 MÉS VAL PREVENIR
17.05 1.ª CURSA DE CAVALLS
17.10 M.A.S.H.
"Jack el sonrisas"

17.35 2.ª CURSA DE CAVALLS
17.45 BIOLOGIA AMB
DAVID BELLAMY

18.10 3.ª CURSA DE CAVALLS
18.15 LA SETMANA VINENT
18.25 ESTUDI DIRECTE
20.00 LA SARSSUELA
21.00 TELEDIARI
21.25 REYLLI, AS D'ESPIES
"La maniobra"
22.20 ESPECIAL MUSICAL
23.15 AUTORRETRAT
00.10 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

10.30 SANTA MISSA
11.30 MIRAMAR ESPORTIU
14.00 CARA A CARA
14.30 MÚSICA PER A TOTHOM
15.00 MISTERI

CIRCUIT ESTATAL

15.30 PRACTIQUES AMB LESTER
16.00 LA PORTA DEL MISTERI
17.00 ESTRENES TV:
"Jinetes en la sombra"

18.40 EL ZORRO
19.05 PARLEM D'AMOR
20.05 MINDER
21.00 MÚSICA I MUSICS
21.30 EL DOMINICAL
22.30 LLARGMETRATGE:
"No encontré rosas para
mi madre"
00.15 COMIAT

DILLUNS 20

PRIMERA CADENA

CIRCUIT CATALAN

13.30 MIRAMAR ESPORTIU
14.00 TAULA DE SO
14.25 MIRAMAR. Informatiu.
15.00 TELEDIARI
15.35 ELS CHISHOLMS
19.30 LA TARDA
20.30 CONSUM
21.00 TELEDIARI
21.35 PAISSATGE AMB FIGURES
22.05 NANA
23.05 SEQUÈNCIES
00.05 TELEDIARI i COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

16.45 TEATRE: "El cantador"
18.00 ELS MUSEUS
18.15 LA CUCAFERA

18.45 L'ESPORTIU DE LA TARDA
CIRCUIT ESTATAL
19.00 AGENDA
19.10 ULISES 31
19.35 POSTA A PUNT
19.50 ARC IRIS
20.05 TAULA D'ANUNCIS
20.35 POP-QUÈ?
21.35 CICLE MUSICAL AMERICÀ
24.00 TELEDIARI-3
00.30 COMIAT

DIMARTS 21

SEGONA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

13.00 COMARQUES
14.00 TAULA DE SO. Musical
14.25 MIRAMAR

CIRCUIT ESTATAL

15.00 TELEDIARI
16.25 TOCATA
17.30 DIBUIXOS ANIMATS
18.00 BARRI SESAMO
18.30 LLETRA PETITA
19.30 LA TARDA
20.30 AL MIL PER MIL
21.00 TELEDIARI
21.35 L'HOMME I LA TERRA
22.05 TEATRE
01.00 TELEDIARI i COMIAT

PRIMERA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

16.45 MARE I FILL, S.L.
"Manolita la nuit"
17.15 PLEITAGUENSAM
17.45 TERRES LLUNYANES
"Pobles primitius"
18.45 L'ESPORTIU DE LA TARDA
CIRCUIT ESTATAL
19.00 AGENDA
19.10 ULISES 31
19.35 POSTA A PUNT
19.50 ARC IRIS
20.05 ROBINSON A L'ÀFRICA
20.30 AMB LES MANS A LA MASSA
21.05 LA CARTOIXA DE PARMA
22.00 AQUESTA NIT A LA ÒPERA
23.30 DOCUMENTAL
24.00 TELEDIARI-3 i COMIAT

DIMECRES 22

PRIMERA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

13.30 COMARQUES
14.00 MIRALLS
14.25 MIRAMAR. Informatiu
15.00 TELEDIARI
17.25 DIBUIXOS ANIMATS
18.00 BARRI SESAMO
18.30 ÀFRICA
19.30 LA TARDA
20.30 UN MÓN FELIÇ?
21.00 TELEDIARI
1.35 DINTRE D'UN ORDRE
22.05 SESSIÓ DE NIT
00.30 TELEDIARI
00.35 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

16.45 MARE I FILL, S.L.
"La tieta d'Amèrica"
17.15 PUNT DE REUNIÓ
18.15 LA CUCAFERA
18.45 L'ESPORTIU DE LA TARDA
CIRCUIT ESTATAL
19.00 AGENDA
19.10 ULISES 31
19.35 POSTA A PUNT
19.50 ARC IRIS
20.05 IMATGES DEL CINEMA MUT
20.30 LA HISTORIETA
21.15 ESTUDI OBERT
23.25 LA BONA MÚSICA
00.15 TELEDIARI-3 i COMIAT

DIJOUS 23

PRIMERA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

13.30 COMARQUES
14.00 TAULA DE SO. Musical
14.25 MIRAMAR

CIRCUIT ESTATAL

15.00 TELEDIARI
15.35 ELS CHISHOLMS
16.25 DIBUIXOS ANIMATS
18.00 BARRI SESAMO
18.30 D'ACÍ D'ALLÀ
19.30 LA TARDA
20.30 DE PEL·LÍCULA
21.00 TELEDIARI
21.35 CAIDA Y AUGE DE
REGINALD PERRIN
22.05 LA ORQUESTRA
23.05 ESPECIAL INFORMATIU
00.05 TELEDIARI i COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

16.45 MISTERI
17.15 LA CASA DE PAGÈS
17.45 AL CALIU DE LA FELIU
18.15 LA CUCAFERA
18.45 L'ESPORTIU DE LA TARDA
CIRCUIT ESTATAL
19.00 AGENDA
19.10 ULISES 31
19.35 POSTA A PUNT
19.50 ARC IRIS
20.05 LEO CONTRA TOTS
21.05 BERNSTEIN-BEETHOVEN
22.05 CINE CLUB
Cicle Alfred Hitchcock
24.00 TELEDIARI-3 i COMIAT

DIVENDRES 24

PRIMERA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

13.30 LES NOSTRES COSES
14.00 TAULA DE SO. Musical
14.25 MIRAMAR
CIRCUIT ESTATAL
15.00 TELEDIARI

15.35 SESSIÓ DE TARDA
16.55 DOCUMENTAL
17.30 L'INSPECTOR ESQUIROL
18.00 BARRI SESAMO
18.30 L'ART DE VIURE
19.30 LA TARDA
20.30 AL GALOP
21.00 TELEDIARI
21.35 SUPERSTAR
23.05 LUDWIG
00.05 TELEDIARI i COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT ESTATAL

15.30 EL LLEGAT DE LA TERRA
16.30 EN PARALLEL. Els joves
17.35 DARRERA FRONTERA
18.35 TEMPS DE PAU
19.30 LA CLAVE
24.00 TELEDIARI-3 i COMIAT

DISSABTE 25

PRIMERA CADENA

CIRCUIT ESTATAL

12.50 LOTERIA NACIONAL

13.00 GENT JOVE
14.20 PROTAGONISTA, EL VI
15.00 TELEDIARI
15.35 ELS BARRUFETS
16.05 PRIMERA SESSIÓ
17.45 CINE CÒMIC
18.15 ESPECIAL DIB. ANIMATS
18.55 LOU GRANT
19.50 VOSTÈ, PER EXEMPLE
21.00 TELEDIARI
21.25 INFORME SETMANAL
22.05 DISSABTE CINE
01.00 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

10.30 PLANETA IMAGINARI
11.30 CATALÀ DE PRIMERA MA
12.00 L'AVENTURA DELS
CATALANS
12.30 PLEITAGUENSAM
13.00 24 HORES AMB...
13.30 UN MILIÓ PER AL MILLOR
14.30 RECALL INFORMATIU
15.00 QUE VOL VEURE?
CIRCUIT ESTATAL
15.30 LA VIGÍLIA DEL NOSTRE
TEMPS
17.00 RETRANSMISSIÓ ESPORTIVA
19.30 FORMATS
20.00 TALLER DE TEATRE
21.00 LA FINESTRA ELECTRÒNICA
22.30 CONCERT-2
24.00 COMIAT

TELEVISIÓ DE CATALUNYA

DIUMENGE - 19

20.30 DIBUIXOS ANIMATS
21.00 TELENOTÍCIES
21.30 DALLAS: "El repartiment".
22.30 GOL A GOL - Esports

DILLUNS - 20

14.15 POBLES DE CATALUNYA
14.30 TELENOTÍCIES
15.00 ALGUNS HOMES DE BONA
VOLUNTAT
20.30 DIBUIXOS ANIMATS
21.00 TELENOTÍCIES
21.30 CINEMA-3: "Zorro"
23.30 L'EXERCIT SECRET (Cap. 4)

DIMARTS - 21

14.15 POBLES DE CATALUNYA
14.30 TELENOTÍCIES
15.00 ALGUNS HOMES DE BONA
VOLUNTAT
20.30 DIBUIXOS ANIMATS
21.00 TELENOTÍCIES
21.30 CURAR-SE EN SALUT
22.00 ÀNGEL CASAS SHOW
23.30 L'EXERCIT SECRET

DIMECRES - 22

14.15 POBLES DE CATALUNYA
14.30 TELENOTÍCIES
15.00 ALGUNS HOMES DE
BONA VOLUNTAT
20.30 DIBUIXOS ANIMATS
21.00 TELENOTÍCIES

21.30 ESTOC DE POP
22.30 HORITZÓ - "Trobada amb
Júpiter"
23.30 L'EXERCIT SECRET. Cap 6

DIJOUS - 23

14.15 POBLES DE CATALUNYA
14.30 TELENOTÍCIES
15.00 CASABLANCA
20.30 DIBUIXOS ANIMATS
21.00 TELENOTÍCIES
21.30 A TOT ESPORT
22.30 L'OBJECTIU DE
MIKE ANDROS
23.30 L'EXERCIT SECRET

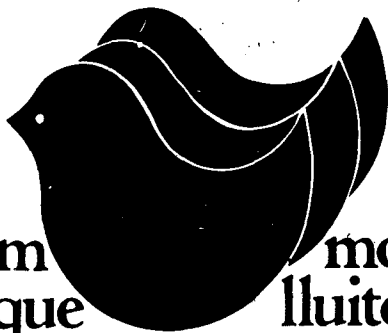
DIVENDRES - 24

14.15 POBLES DE CATALUNYA
14.30 TELENOTÍCIES
15.00 CASABLANCA
20.30 CAPS I CUES
21.00 TELENOTÍCIES
21.30 JOC DE CIENCIA-ESTIU
22.00 HOSTES VINGUEREN QUE
DE CASA ENS TRAGUEREN
22.30 IDENTITATS
23.30 L'EXERCIT SECRET

DISSABTE - 25

20.30 EL CASTELL ENCANTAT
21.00 TELENOTÍCIES
21.30 MARLOWE: "El parany"
22.30 HOMENATGE A PEDRITO
DIAZ (II)

Si som
els que
per la Justícia
seran molts els que
tindran Pau.

FILATÈLIA

Per Enric Graupera

El 27 de novembre del 1979, la Ciutat del Vaticà va emetre una sèrie de segells per commemorar l'Any Internacional del Nen. Consta de 4 valors: 50, 120, 200 i 350 liras. Reprodueixen quatre escultures de nens, obra d'Andrea Della Robbia, que es troben a l'Hospital dels Innocents, de Florència. A dalt, al cantó esquerre, s'hi reproduceix l'anagrama oficial de l'Any Internacional del Nen. Han estat gravats per Valerio Politi. Format vertical: 13 1/4 x 14. Folis de 20 exemplars, estampats en calcografia en varis colors sobre paper blanc satinat per l'Institut Poligràfic i Zecca de l'Estat Italià. Tiratge: 1.200.000 sèries completes. Reproduïm també el matasegells, emès i dissenyat per la Direcció de Correus del Vaticà.

CATEQUESI RENOVADA

«LES FONTS DE LA NOSTRA FE»

Després de la bona acollida de la HISTÒRIA DE LA SALVACIÓ (edició catalana del 1981 i reedició del 1983, i edició castellana de HISTORIA DE LA SALVACIÓN (I), amb els seus corresponents Quaderns BLAU I VERD), l'Editorial Casals ofereix ara els textos següents enquadrats dins la nova Col·lecció per a una catequesi renovada «LES FONTS DE LA NOSTRA FE».

Autor: Ignasi Farreres Jordana.

Dibuixants: Gemma Sales, Francesc Salvà i Lluçia Navarro.

VIURE. 1r. d'EGB, edició VIII-84. — **EL PARENOSTRE.** 2n. d'EGB, edició VIII-84. — **EL CREC EN UN DÉU.** 3r. d'EGB, edició VIII-84. — **HISTÒRIA DE LA SALVACIÓ,** 6è. i 7è. d'EGB, edició 83.
EN PREPARACIÓ: ELS MANAMENTS. 4rt. d'EGB. — **ELS SAGRAMENTS.** 5è. d'EGB. — **HISTÒRIA DE LA SALVACIÓ, L'ESGLÉSIA.** 8è. d'EGB.

VIVIR. 1.º de EGB, edició VIII-84. — **HISTORIA DE LA SALVACIÓN.** 7.º de EGB, edició VIII-84. — **CUADERNO VERDE,** edició VIII-84.

La Col·lecció «LES FONTS DE LA NOSTRA FE» conjumina les quatre fonts baptismals del catecumenat preparatori al baptisme de la Nit Santa de la Pasqua amb les fonts bíbliques, essencials a l'Església. Una metodologia adaptada a la didàctica moderna, sense descurar de cap manera la totalitat del missatge cristià, faran d'aquests textos uns auxiliars eficients per a l'escola del nostre país, amb el seu repte actual formatiu i informatiu, tot oferint un conjunt atraient i juvenívol de la nostra fe.

CURSET sobre «L'Expressió total de la fe».

Els dies 12, 13 i 14 d'octubre vinents tenim programat fer un curset a Barcelona sobre l'expressió corporal i la catequesi, a càrrec dels professors Francesc Cubells i Josep Barcons, del ICCE, adaptable als tres primers cursos d'EGB.

Inscripcions tot el mes de setembre.

Places limitades. Preu del curset i dels materials: 2.500 ptes., mitjançant xec nominal a l'autor responsable de la Col·lecció, Ignasi Farreres Jordana, Editorial Casals, Caspe, 79, Barcelona-13.

EDITORIAL CASALS

ESPECIALITZADA EN LLIBRES D'ENSENYAMENT

MATERNAL - PARVULARI - EGB - BUP

Casp. 79. 08013 Barcelona. Tels. 245 72 03 - 04